

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Kako se pretolči do naslednje zime Škofjeloška tržnica zgrešena naložba?

Temeljna banka Gorenjske

Ijubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Glasova preja: tokrat pogovor z Markom Bulcem

V krizi se ni treba s kamenjem obmetavati

Kranj, 31. marca - Na zadnji Glasovi preji se je Viktor Žakelj pogovarjal z inženirjem Markom Bulcem, predsednikom slovenske Gospodarske zbornice in ta večer še s kandidatom za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Bulc je odgovarjal na mnoga vprašanja voditelja preje Viktorja Žaklja in občinstva.

Viktor Žakelj je najprej popeljal svojega sogovornika skozi njegovo bogato in razgibano življenje, od prelomnega leta 1941 dalje, ko se je športnik in telovadec Marko odločil za Osvobodilno fronto in partizane. Na to njegovo odločitev je v marsičem odločala tudi družina, saj je bil oče napreden kmet, z bogatimi izkušnjami. V družini je bilo veliko podjetniške žilice in te se je navzel tudi Marko. Vendar je imel svoj prav, v življenju se je tako odločil, vendar ni mogel od nagnjenja h kemiji, ki je bila v Bulcovi družini doma. Žakelj in Bulc sta se nato z besedo sprehodila skozi Markovo življenje, ki je bilo razgibano, s številnimi odgovornimi

dolžnostmi in prelomnimi trenutki, do preteklega tedna, ko je bil eden od dveh kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Marko Bulc je med drugim dejal, da jugoslovanska politika dolgo ni prenesla tržne ekonomije, da se je predolgo menilo, da je lahko vsak lokalni interes prevladujoč in da so trajala leta in leta, preden smo spoznali, da reven človek ni bogastvo nobene družbe. Dogovorna ekonomija, ki ni ekonomija, nas je krepko udarila po glavi, ob prvih pojavih boleznih pa se ni smelo poenotiti. Marko Bulc je dejal, da je šansa za izhod iz krize pluralizem, tako gospodarski kot politični. Umetnost življenja je v tem, da za vsako stvar najdeš pravo mero. V krizi se ni treba s kamenjem obmetavati, je dejal Bulc, in da moramo Slovenci tudi znati in imeti moči reči ne in da nas bo končno v Jugoslaviji vse skupaj srečala pamet. Sicer pa je resnica ta, da si je prav treba izboriti in da se prav nikomur in od nikogar ne poklanja.

J. Košnjek, slika F. Perdan

Pri nas pa kar po medvedje

Ideje o tem, kako je z rigoroznim stiskanjem pasu okoli družbenih dejavnosti - in morda še posebej okoli kulture - spominjajo na tiste pravljice, v katerih se junaki iz brezno rešujejo po tankih nitkah pajčevine. Žal so takšne pajčevinaste niti neuničljivo zdržljive le v pravljicah. V stvarnosti, ki jo doživljamo zadnjih nekaj let, bi že skorajda začeli verjeti tudi v to - kako velika je pravzaprav zdržljivost neke dejavnosti.

Vendar ta - skoraj - je tista spotika, ki vedno vse pokvari. Niti vzdržljivosti, ki smo jih pač prenapenjali, so začele pokati. Drugače povedano, začele so se kazati tiste slabe plati tako skromno vzdrževane kulture. Tipično jugoslovanska inovacija, da lahko družbene dejavnosti - in s tem kultura - s pretiranim varčevanjem krepko pomagajo vleči gospodarski voz iz globokih kolovoznih zastojev, se žal ni obnesla. Izumitelji tega načina se niso hoteli učiti na zgledih drugih dežel, kjer so - kdo ve ali so pametnejši ali pa le bolj izkušeni - kultura in ostale družbene dejavnosti enakopravni sestavni del družbene

ekonomije, priznani spodbujevalec razvoja in bogatenja človeka in družbe.

Kdo ve, ali bomo v tem spiralistem hite-nju navzdol, še utegnili izračunati, koliko nas je stala ta šola. Da je bila draga, se razume. Ali pa bo imela tudi katastrofalne posledice, pa si najbrž za zdaj še sploh ne upamo priznati. Kajti, ko se enkrat začne ustavljeni prej utečeno škripčevje v delu gledališč, muzejev, zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine, ko se pri založbah dobre knjige vse bolj umikajo komercialnim, ko organizatorji prihodnjih prireditev ne zmorejo več niti za plakate kaj šele za nastopajoče, ko se v imenu varčevanja v šolah krčijo ure tako imenovanih kulturnih dejavnosti, ko se že razmišlja, da bi varčevali tudi z ukinjanjem šolskih knjižnic, ko... Povedano drugače - šolarji bodo slabše poznali svoj materin jezik, skromneje vzdržujemo svoj zgodovinski spomin in druge kulturne vrednote, skratka, kot narod si s tem, da pristajamo na vse to, pač delamo slabo, že kar medvedjo uslugo...

Lea Mencinger

Na referendumu so se delavci odločili za združeno podjetje Telekom

V Telematiki šest podjetij

Kranj, 3. aprila - V Telematiki so brez glasnosti minuli petek izvedli referendum, na katerem se je 65,85 odstotkov delavcev izreklo za preobrazbo v združeno podjetje Telekom, v njem bo šest podjetij, podjetje na Blejski Dobravi pa bo samostojno.

S 1. aprilom je tako Telematika postala združeno podjetje Iskra Telekom, ki ima v svoji sestavi šest podjetij, na Blejski Dobravi pa so se odločili za samostojnost in podjetje poimenovali Unitel. Podjetja so zasnova-li na posameznih programih, kakor je bila Telematika že organizirana z ukinitvijo tozgov s 1. januarjem 1988, ko so operativne

funkcije, kot so trženje, raziskave in razvoj, proizvodnja in servis izdelka vzpostavili po programih, širše funkcije, kot so finance, kadri, informatika in kakovost pa na ravni delovne organizacije. Na tej osnovi so zdaj v bistvu ustanovili podjetja: Terminali, TIV, MKD, Sistemi in inženiring, Servisne dejavnosti in seveda podjetje Tel, ki je takšno

organizacijo pravzaprav spodbudilo. Na referendumu so bili potrjeni tudi mandatarji, ki bodo vodili posamezna podjetja.

Združeno podjetje Iskra Telekom bo zagotavljalo predvsem upravljalško povezanost podjetij in njihovo dolgoročno usmerjenost, za mandatara pa je potrjen Blaž Kavčič, doslej komercialni direktor Telematike. Iskra Telekom bo mešano podjetje, družba z omejeno zavezo, ki bodo po podpisu pogodbe ustanovili s Siemensom, podjetje Telekom pa bo vodil Andrej Pole-nec, dosedanji glavni direktor Telematike. Iskra Terminali bo vodil Miroslav Marc, izdelovali bodo terminale in naročniške sisteme. Iskra TIV bo vodil Marjan Pokorn, proizvajali bodo plošče tiskanega vezja. Iskra MKD bo vodil Alojz Blaznik, podjetje bo zaokrožilo proizvodnjo mehanskih konstrukcij. Podjetje Iskra Sistemi in inženiring, ki bo opravljalo višje in posebne oblike gospodarskega sodelovanja in prodajo malih komutacijskih sistemov ter inženiring, bo vodil Bojan Hladnik. Podjetje Iskra servisne dejavnosti pa Rudolf Benedik. Samostojno podjetje Iskra Unitel na Blejski Dobravi pa bo vodil Srečo Vengar.

M. V.

Presenetljivo dobra udeležba na nedeljskem glasovanju

Slovenija zaupa mladosti

Kranj, 3. aprila - Uradni rezultati nedeljskega glasovanja za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije bodo znani danes (ponedeljek) ob 18. uri. Po neuradnih podatkih pa je slavil mlajši kandidat od dveh: dr. Janez Drnovšek, doktor ekonomskih znanosti, ki mu po prvih anketah ni najbolje kazalo in je bil v prednosti Marko Bulc, proti koncu preteklega tedna pa se je tehnično vedno bolj nagibala na Drnovškovo stran. Izjemna je bila udeležba na glasovanju. Presegla je 80 odstotkov, kar je nov dokaz, da morajo postati neposredne volitve stalnica političnega odločanja.

Natančnejša analiza tokratnega glasovanja ali izjavljanja (o članstvu nedeljskega zmagovalca v predsedstvu Jugoslavije bo rekla zadnja beseda republiške skupščine) bo podana na današnji seji predsedstva republiške konference SZDL. Dobra udeležba na voliščih pa kaže, da smo Slovenci za politiko, ki jo gradi republiško vodstvo, da smo za neposredne volitve, pluralno družbo, pravno državo z zajamčenimi človekovimi pravicami in državljanjskimi svoboščinami, je dejal v nedeljo zvečer prvi mož slovenske SZDL Jože Smole in pristavil, da se je odločil odstopiti, če udeležba na glasovanju ne bi bila dobra. Bulcu in Drnovšku se je zahvalil za pošte

no sodelovanje v predvolilnem in volilnem postopku, prav tako pa nad 30.000 aktivistom, ki so poskrbeli, da je na 4391 slovenskih voliščih potekalo vse tako, kot je bilo treba.

Javna zahvala

Marjan Gantar, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko se v imenu sveta, občinskih konferenc in v svojem imenu zahvaljuje Gorenjcem za izredno udeležbo na glasovanju. Prav tako gre zahvala prizadevnim aktivistom SZDL, članom volilnih komisij in volilnih odborov, ki so zavestno, zavzeto in odgovorno uresničili nalogo, tako v kandidacijskih postopkih kot na samem glasovanju. MS SZDL za Gorenjsko se zahvaljuje tudi Gorenjskemu glasu, lokalnim radijskim postajam in drugim glasilom za pomoč pri organizaciji in izvedbi glasovanja.

Nedeljskega glasovanja nas tudi na Gorenjskem ni treba biti sram. Po podatkih, ki smo jih danes dopoldne dobili na medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko, je imelo na Gorenjskem pravico glasovanja 140.079 ljudi, na volišče pa jih je prišlo 120.193 ali 85,80 odstotka. Za Marka Bulca je glasovalo 40.454 volilcev ali 33,65 odstotka, za Janeza Drnovška pa 76.084 upravičencev ali 63,30 odstotka. Neveljavnih glasovnic je bilo 4233 ali 3,52 odstotka. Skupaj je bilo na Gorenjskem 312 volišč. Po posameznih občinah pa so glasova-

li takole: Kranj 85,02 odstotka, Škofja Loka 90 odstotkov, Trzin 87 odstotkov, Jesenice 83 odstotkov in Radovljica 86,7 odstotka. Gorenjska se je torej prepričljivo odločila za mlajšega kandidata, čeprav manj znanega in poznanega, vendar je očitno njeno prepričanje, da morajo na odgovorne dolžnosti

mlajši, tudi s preteklostjo neobremenjeni ljudje. Po poročilih z občinskih konferenc večjih problemov na glasovanju ni bilo. Potekalo je, za razliko od preteklih glasovanj, dostojanstveno, brez pretiranega zunanega blišča.

J. Košnjek, slika F. Perdan

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

IGOR GUZELJ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Strahovi Fidela Castra

V ponedeljek, približno ob enih zjutraj, je na uradni obisk v okinčano Havano, glavno mesto Kube, priletel sovjetski voditelj Mihail Gorbačov. Blíž in lesk, s kakršnima so ga pričakali gostitelji, sta potrebna predvsem zaradi domačega prebivalstva, ki ga oblasti žele prepričati, da gre za nadaljnje poglobljanje večnega in nezlomljivega prijateljstva, začete pred dobrih tremi desetletji. To plat je kubanski propagandni stroj poudarjal že tedne vnaprej, zamolčal pa je vedno bolj očitne simptome krize v bilateralnih odnosih, ki so jih zahodna sredstva obveščanja v minulih dneh neusmiljeno razgaljala.

Neposrednemu vzroku krize je ime perestrojka. Sovjetsko in drugo družbene, politične in gospodarske preobrazbe velikih razsežnosti je Gorbačov prignal dovolj daleč, da celo zakleti sovražniki Kremlija ne dvomijo več v resnost njegovih namenov. Teden dni po spektakularnih volitvah ljudskih deputatov je predsednik in prvi sekretar KP Sovjetske zveze odinil na tuje statusno močnejši in najbrž bolj prepričan v svoj prav, kakor je bil kdajkoli doslej. Fidela Castru se torej ne piše dobro, kajti razen legendarne trme in zaverovanosti v lastne rešitve so vsi aduti na strani »mogočnega brata«.

Castro namreč še ni našel pohvalne besede v prid perestrojki (čeprav tudi ni našel slabe besede žalja), vendar hkrati nasprotuje podobnim procesom na rdečem otočju, v državi, ki ji vlada v slogu socialističnega diktatorja in kjer ni dovoljeno, da bi glorijsko uspešno izvedene revolucije podlegle bolj praktičnim zahtevam časa. Kuba sicer ni edina upornica; tudi nekatere druge članice nekoč monolitnega vzhodnega bloka skušajo ostati »bolj ruske od Rusov«. A med nekdanjimi sateliti Moskve zavzema Castrovo proletarski raj posebno mesto, saj spričo zemljepisne lege pomeni trn v peti ZDA, ki prodora komunizma v Karibe, v »njihovo« morje, Floridi pred nos, niso nikdar čisto prebolele. Castro brčkone meni, da je v strateških kombinacijah Sovjetov prej ko slej ne nadomestljiv — kljub koncu hladne vojne in kljub ogromnim premikom v razmerjih Vzhod — Zahod. In tako je na predvečer srečanja v intervjuju kubanski tiskovni agenciji izjavil: »Kuba ni nobena stepa, kubanski palm pa ne kaže mešati z vegetacijo tajge. Ne moremo odpravljati stalinističnih napak, ker jih preprosto nismo delali. Delali smo drugačne napake, ki terjajo drugačne posege...«

Namig je jasen, odločnost bradatca simbola revolucije je nesporna, toda kaj bodo prinesli pogovori? Novi red na Kubi je odpravil lakoto in nevdružne socialne razlike, skoraj je odpravil nepismenosti, zagotovil je ljudem osnovno zdravstveno zaščito, dal jim je zaposlitev... Vendar se ekonomski račun v obstoječem sistemu Castru ni nikdar izšel. Socializem na Kubi je odvsnil od direktne podpore Sovjetske zveze, od podarjenih milijard, od zajamčenih odkupov sladkorja in od materialnih injekcij nasilni industrializaciji. Poglavitje zase je vzdrževanje nepropracionalno močne armade, po drugi strani pa izpad turističnih dolarjev, dušenje zasebne pobude, škandalozna oskrba, zanemarjanje storitvenih dejavnosti in uravnolovka onemogočajo rast življenjskega standarda, razvoj in vključevanje v mednarodno delitev dela. Socialistični režim pičlih 120 kilometrov od obal Združenih držav se je obdržal zahvaljujoč »objektivnim okoliščinam«: bil je super karta v rokah enega od dveh igralcev pokra, v katerem sta velesili hazardirali s svetom. Koristi zase so zmagovalci nad tiranom Batisto vlekli iz geopolitičnih danosti, kar je konec koncev tri desetletja lepo uspevalo tudi Jugoslaviji. Le da je Jugoslavija nastopala v vlogi tampona med dvema sovražnima svetovoma, Kuba pa v vlogi Trojanskega konja Moskve — pri čemer ji je morala nuditi usluge, ki so peljale v konfliktna stanja, dvigala napetost in celo pahnila naš planet na rob katalizme. (Izvoz revolucije oziroma pošiljanje čet v nemirne afriške države, označena ko svobodoljubna okrepitev socialističnih gibanj; kubanska kriza oktobra 1962, ko je Castro dovolil Hruščovu namestiti rakete na svojem ozemlju in spravi Kennedyja v položaj, da bi skoraj zaukazal preventivni jedrski udarec, itd.)

Skratka, Kuba je zanimiv fenomen, ki črpa noč iz tuzemskih globalnih anahronizmov. Anahronizem je tudi, da jo je zaneslo v vrste neuvrščenih, kjer je pred leti, kot predsedujoče na havanskem summitu, skušala minirati temeljna načela gibanja; hotela je pač države v razvoju spraviti bolj ali manj pod dežnik Moskve, a k sreči ni šlo. Danes je precej konfliktnih anahronizmov odstranjenih ali omiljenih. Zemljani potujejo, trgujejo, se dogovarjajo in sporazumevajo čez ideološke pregrade, Fidel Castro pa je ob tem, v nastopih in sklepanjih, malce zaskrbljen. Nazadnje bo le mecen Gorbačov povedal, ali je še pripravljen plačati toliko, kolikor drag je varovanje, ki ne mara prepiha v zatohli hiši. In spet je zaznati določene sorodnosti z Jugoslavijo: politična zatohlost moti tudi naše mecene, čeravno ti sedijo v IMF in v Svetovni banki.

Radovljica, 30. marca - Razprave o sindikalni prenovi, ki bo v slovenskih sindikatih trajala do prihodnjega kongresa, tečejo dvosmerno. O prenovi govorijo od osnovnih sindikalnih organizacij navzgor, posebej skrbno pa jo pretresajo v republiških odborih sindikatov dejavnosti. Tudi odbor grafičnih, časopisnih in založniških delavcev, ki se je sestal na seminarju v sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, je govoril o spremembah v svoji organizaciji. Uvodoma jim je o osnovnih težah sindikalne prenove spregovoril Brane Mišič. - Foto: F. Perda

GORENJSKI GLAS

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Čveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekolojija), **Danica Zavri-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Tržič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gozard Sinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Preve** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naročnina za I. tromesečje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijačeva 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-880 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Borci o prenovi SZDL

Politični pluralizem da, toda brez zlorab

Ljubljana, 31. marca - Republiški odbor zveze borcev je osrednjo točko svoje seje v petek posvetil razpravi in oblikovanju stališč o političnem pluralizmu. Borci so poudarili, da moramo pri obnovi SZDL, ki nadaljuje delo OF, upoštevati njeno demokratično zasnovano in bogate izkušnje iz NOB. Čeprav niso zgodovinsko ponovljive in primerljive, vendar OF je bila fronta zavednih ljudi različnih svetovnih nazorov s skupnim ciljem - osvoboditev in pravičnejša družba. Danes pa je skupni interes SZDL premostiti politično, gospodarsko in moralno krizo ter našo avnojsko Jugoslavijo približati Evropi.

"Smo za pluralizem idej, pogledov in interesov, katerega središče in cilj je človek, suvereni nosilec oblasti. Smo za pluralizem, ki se uveljavlja v okviru SZDL in temelji na odgovornosti in etiki javnega delovanja ter komuniciranja. Težimo k višji ravnini politične kulture, spoštovanju ter zaščiti celovite človekove osebnosti. Ob uveljavljanju političnega pluralizma smo proti vsakršni njegovi zlorabi s strani nacionalističnih, konservativnih in drugih struj, ki so v opreki z načeli avnojske Jugoslavije. Zavračamo demagogijo, liderstvo, manipulativstvo in politikantstvo ter podcenjevanje NOB, vloge ZK, vse, kar vnaša med ljudi razdor in sovraštvo. Prenavljanje SZDL naj poteka v strpnem, demokratičnem dialogu ob spoštovanju ustavnosti in zakonitosti. Novo SZDL gradimo na dogovarjanju in sporazumevanju s podobno ali dobromamerno drugače mislečimi," pravijo borci v svojih stališčih.

Uvodni referat je imel pred-

sednik republiškega odbora ZZZ NOV Slovenije **Bojan Polak - Stjenka**, ki je poudaril, da za rešitev problema Kosova odgovorni niso pravilno postopali. Edina rešitev je v konstruktivnem in odprtem dialogu ter v sodelovanju med Albanci, Srbi in Črnogorci ter ostalimi narodnostmi, v strpnosti, brez nezumnosti in strasti, v dialogu z močjo argumentov, s spoštovanjem tudi nasprotujočih stališč. S pogrešnimi potezami pa veliko večino jugoslovansko orientiranih Albancev peljemo v naročje albanske iredente.

Ko so govorili o prenovi SZDL, o pluralizmu znotraj nje, je **Lado Pohar** poudaril, da so bili prvi koraki za spremembo SZDL že storjeni, med drugim tudi na področju volitev. Borci razumejo motive za ustanavljanje novih zvez, vendar od vseh, ki so se pojavile do danes, niso pričakali svežih sil in idej za reševanje naših najbolj perečih družbenih problemov. Podvomil je tudi o globlji reformi SZDL: ta

bi bila po njegovem že uresničena, če bi dosledno uresničevali njene prejšnje usmeritve.

Vojan Rus je znova ugotavljal, da je prav OF bila ena največjih vrednot v evropskem prostoru; nikjer drugje ni prišlo do tako tesne združitve naroda, različno mislečih ljudi. To bi morali ohraniti in prilagajati vsakodnevnu razvoju. Odločno pa je zavrnil predloge zvez, naj bi imela sedanja politika v republiški SZDL polovico mest, drugo polovico pa alternativci. To ne bi bilo demokratično, kajti tu je številčna sindikalna organizacija, partijska, pa tudi borčevska organizacija. Novonastale zveze bi morale sprejeti kot osnovo svojega delovanja vse tisto, kar je zapisano v ustavnih temeljih, potem ne bi bilo več dvomov o tem, da so šle pod okrilje SZDL.

samo zato, ker zunaj nje ne smejo delovati, oziroma lahko fronto v njej sami hitreje razbijajo.

Ivan Franko - Iztok pa je poudaril, da je bil pluralizem prisoten ves čas boja. Pri vseh pomembnejših odločitvah so imeli angažiranih maksimalno število borcev. Je za tisti pluralizem, ki bo grajen na kontinuiteti naše revolucije, torej pluralizem samoupravnih interesov. To, kar pa se je pokazalo do danes, gre je za strankarski pluralizem, ki praktično nima meja v izražanju mnenj. Za Kosovo pa je prepričan, da so bili prisilni ukrepi potrebni, kajti napadene so bile institucije sistema. Po njegovem je bilo tudi zborovanje v Cankarjevem domu napaka in borcem tam ni bilo mesto. **D. Dolenc**

Prispevek h gorenjskemu dogovarjanju

Gospodarstvo rabi drugačno zbornico

Škofja Loka, 3. aprila - Ko so v občinskem izvršnem svetu pretresali poročilo o uresničevanju srednjeročnega dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin v minulemu letu, so kot svoj prispevek k dogovarjanju v prihodnje nazivali nekatere konkretne predloge. Eden najpomembnejših zadev Medobčinsko gospodarsko zbornico, za katero terjajo preoblikovanje v neke vrste podjetniško inovacijski center, zasnovan po zahodnih vzorih, ki bi bil strokovno svetovalna ustanova za ustanavljanje novih podjetij, enot drobnega gospodarstva, tudi zasebnih, ter uresničitev podjetniških idej. Zametki takšnega centra že nastajajo v okviru projekta Optima, ki ima namen pokazati smeri in konkretne projekte razvoja na Gorenjskem.

Po preoblikovanju zbornice kliče zlasti zaskrbljujoče dejstvo, da Gorenjska gospodarska zaostaja za Slovenijo, saj ima daleč nadpovprečen delež slovenskih izgub in dolgov glede na udeležbo v strukturi slovenskega gospodarstva. Zaostaja tudi pri izgradnji elektrogospodarskih objektov, stanovanjskem gospodarstvu, turističnem in drobnem gospodarstvu.

Škofjeloški izvršni svet še predlaga, da se v okviru Ljubljanske banke, temeljne banke Gorenjske oblikuje sklad rizičnega kapitala, ki bi ga posojali podjetnikom in podjetjem z novimi idejami, ki bi dali nov zagon razvoju gospodarstva, posebej tudi drobnega gospodarstva.

V zvezi z varstvom okolja Ločani predlagajo, da se začeto delo pri izdelavi katastru onesnaževalcev okolja nadaljuje, prednost pa da dokončanju katastra onesnaževalcev voda in zraka. Zaščita podtalnice Sorškega polja ne prenese več odlašanja, menijo v Škofji Loki, naloga pa je skupna, gorenjska in republiška. Skupno reševanje terjajo tudi ogromne izgube v zdravstvu.

H. Jelovčan

Poenotiti politične poglede

Bohinjska Bistrica, 30. marca - Današnje srečanje bohinjskih komunistov s sekretarjem medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Borisom Bavdom je bilo namenjeno predvsem seznanitvi članstva s trenutnim političnim položajem v domovini. Zbor, ki so ga odlagali že nekaj časa, pa je bil po oceni sekretarja občinskega komiteja ZKS Radovljica Janka Stuška tudi dobra priložnost za oživitve političnega dela v Bohinju, kjer ni povsod čutiti aktivnosti osnovnih organizacij.

Zbrani so se strinjali z uvodničarjem, da v času gospodarske krize vse prevečkrat dominirajo politične teme. Ker obstajajo v raznih delih države različne ocene o rezultatih političnega dela, bo njihovo politične poglede čimprej poenotiti. Obenem partija ne bo smela več samo površinsko obravnati pomembnih vprašanj za življenje, kar naj bi bilo vodilo v prenovi ZK, so menili nekateri razpravljalci. **(S)**

Vlak bratstva naj ostane naša vez

Kranj, marca - Pred dnevi je koordinacijski odbor za organizacijo vlaka bratstva v Kranju sklical vse nekdanje udeležence vlaka, jih seznanil z organizacijskimi pripravami, hkrati pa so se pogovorili tudi o današnjih zaskrbljujočih razmerah in odnosih slovensko in srbski. Storitvi je treba vse, da bo vlak šel na pot jeseni, če pa se odnosi ne bodo izboljšali, naj se prestavi za nedoločen čas ali pa naj tokrat ponovno pride v Slovenijo vlak s srbskimi prijatelji, da se sami prepričajo o razmerah pri nas.

Vlak bratstva je politična manifestacija, zato bo zagotovo izpostavljen političnim pritiskom, razmišljajo udeleženci vlaka in organizatorji, čeprav so posamezni gostitelji še vedno, in bodo tudi ostali, naklonjeni svojim Slovincem. To se je potrdilo na nekaterih zasebnih obiskih Slovincem v Srbiji v tem času. Medtem ko ti menijo, naj se tradicija izmenjav obiskov ohrani, da na tej poti ne bo nobenih provokacij, pa so bili drugi mnenja, naj bi se ta politična manifestacija prestavila za nedoločen čas.

Razprave se je udeležil tudi predsednik OK SZDL Ferdo Rauter, ki je poudaril, da se bo letos v Kranju odvijalo več manifestacij, ki obeležujejo bratstvo in enotnost med republikami, tako bo maja srečanje osnovnih šol Bratstvo in enotnost, tu bo Festival bratstva in enotnosti, dogodki pa se izredno hitro vrstijo in se bo do jeseni, ko naj bi šel vlak bratstva na pot, že marsikaj spremenilo, zagotovo tudi obrnilo na bolje.

Na koncu so sklenili, naj vlak bratstva gre na pot, vendar pod pogojem, da na posameznih postajah ne bo postankov z govori, kot doslej, kajti ti bi se lahko izkoristili v sovražne namene. Če se odnosi ne bodo izboljšali, ne bi bilo napak, da bi rajše prišli srbski gostitelji v Slovenijo, v skrajnem primeru pa naj se manifestacija prestavi za nedoločen čas. Storitvi pa je treba vse, da se odnosi popravijo, da prevlada razum.

D. Dolenc

Varovanje okolja in razvoj

Do cilja z roko v roki

Bohinjska Bistrica, 31. marca - Včerajšnji pogovor o urejanju prostora in varstvu narave v Bohinju je potrdil našo staro prakso, ki se je nikakor ne moremo znebiti. Čeprav vsi vemo za bolnika in bi mu radi pomagali, težko najdemo skupno pot do zdravnika in še težje najdemo zanj enoten recept zdravljenja. Ta prispodoba velja tudi za bolno Bohinjsko jezero in onesnaženo okolico, saj skrb za že obledeli biser narave vse preveč puščajo domačinom. Ali bo morda kmalu drugače?

Odgovor na to vprašanje je delno dal udeležencem zbornice, med katerimi so bili komunisti in drugi prebivalci Bohinja, predsednik radovljiskega izvršnega sveta **Pavle Zerovnik**. Kot je med drugim povedal, je radovljiska občinska skupščina že pred letom dni obravnavala poročilo o razmerah v Triglavskem narodnem parku in zaradi problematičnih posegov v prostor zadolžila izvršni svet in upravne organe za več ukrepov. Najprej je šlo predvsem za zaostren nadzor inšpekcijskih služb in preprečitev posegov v prostor, ki so v nasprotju z zakonom o TNP in planskimi usmeritvami. Pri tem niso bili vselej uspešni. Še težje je reševanje konkretnih ekoloških težav, ki je odvisno od denarja. Vendar si spremembo razmer obetajo tudi od skorajšnje uskladitve dolgoročnega plana razvoja občine z elementi republiškega plana, priprave srednjeročnega razvojnega plana in programa nalog za čiščenje voda.

Tako potrebo je naglasil tudi **Maver Jerkič** iz republiškega komiteja za varstvo okolja, ki je poleg ostalega ocenil, da bodo mo-

rali v radovljiski občini dopolniti program za sanacijo Bohinjskega jezera z nosilci posameznih nalog in roki za uresničitev. Njegovemu mnenju, da mora biti občina nosilec izpolnjevanja tega programa, je oporekal **Andrej Golčman** iz radovljiskega zavoda za planiranje in urejanje prostora. Naglasil je, da so večino podobnih problemov doslej reševali na republiški ravni, kar bi moralo veljati tudi za Bohinjsko jezero, saj občina ne zmore tolikšnega finančnega bremena. Glede priprave prostorskih ureditvenih pogojev pa je pojasnil, da so potrebna le še stališča strokovnjakov za varstvo narave in kulturne dediščine.

Razumno usmerjanje razvoja
Čeprav je dolgoročni plan razvoja turizma v Bohinju iz leta 1986 predvidel v prihodnosti možnost nastanitve okrog 11 tisoč turistov v teh krajih, bo treba vse razvojne poteze določiti z veliko mero razuma, je med drugim ocenila direktorica DO Triglavski narodni park **Marija Vičar**, ki je obenem pojasnila vlogo njihovega kolektiva pri varovanju okolja. Kot je še povedala, se zavze-

majo za ustanovitev sklada, iz katerega bi lahko povrnili škodo zaradi omejitev ali prepovedi neke dejavnosti, saj brez čiste narave ni perspektiv niti za razvoj turizma.

Kljub protislovlju med ekološkimi in razvojnimi vprašanji bo treba prav na teh dveh področjih, kot je opozoril predstavnik radovljiskega Planuma, delati z roko v roki. Dolgoročnim usmeritvam pa bo treba dodati tudi spodbujevalno funkcijo; torej, razvijati bo treba tak turizem, ki bo bogatil prebivalstvo Bohinja.

Tej misli je pritrnilo nekaj domačinov, katerih razpravo je žal tudi tokrat omejila stiska s časom. Najbolj zgovorne pa so bile besede **Ivana Cerkovnika**, ki je podvomil v zadostnost sprejemanja dokumentov, iz katerih potem bolj malo nastane. Iz Bohinja se namreč že sedaj vozi vsak dan prek 150 prebivalcev na delo v druge kraje. Tudi za zaposlovanje mladih so slabe možnosti, zato zaradi njihovega odhajanja grozi kraju staranje in postopno odmiranje. Izpraznjene hiše kupujejo za vikende in počitniške domove. Takšnega turizma pa si v Bohinju ne želijo.

Na rob razpravi samo še to! Domačinom moramo pritrnditi, da se zgolj od dokumentov in obljub pač ne da živeti. Če jim že nekoč predpisuje smeri razvoja, naj jim potlej pomaga vztrajati na začrtani poti! **S. Saje**

Naša smučišča že na začetku leta brez denarja

Kako se pretolči do naslednje zime

Kranj, 31. marca - Namesto da bi preštevali zaslužni denar in skrbeli, kaj vse bo postorjeno do nove smučarske sezone, naši žičničarji žalostno zro v prazne blagajne in se sprašujejo, kako se bodo pretolčili do naslednje zime, ki je seveda še daleč. Letošnja smučarska sezona je bila katastrofalno slaba, lahko kar rečemo, da je smučišča in seveda gostinske lokale in hotele ob njih prizadela naravna nesreča. Koliko denarja so izgubili oziroma kolikšna bo izguba, bodo pokazali trimesečni obračuni poslovanja, ki po novi zakonodaji sicer niso več obveznosti, toda v zimsko turističnih središčih jih bodo prav gotovo napravili.

Največji smučarski navdušenci se te dni lahko odpravijo na Kanin ali Vogel, kjer se smučarske žičnice in vlečnice še vrte. Dosti pa nas minulo zimo smučk sploh ni nataknilo na noge, zaman smo se zlasti med šolskimi počitnicami ozirali v nebo, kdaj bo nasulo snega. Tako suhe zime že dolgo ni bilo in ker imajo na naših smučiščih malokje naprave za umetni sneg so z redkimi izjemami mi vso zimo kazala suha rebra. Zato bodo, kot vse kaže, poskušali katastrofalno sezono oziroma dolgotrajno sušno obdobje opredeliti kot naravno nesrečo, kar bi seveda pomenilo udeležbo pri solidarnostnih sredstvih. V Kranju je izvršni svet takšno pobudo že sprožil, kakšen bo odmev v republiki seveda ni jasno, je težko reči, zdi pa se, da bodo počakali na trimesečne obračune poslovanja, ki sicer niso več zakonsko obvezni, toda žičničarji jih bodo vsekakor naredili, saj jih že zdaj zelo skrbi, kako se bodo pretolčili do prihodnje zime. Seveda ni naključje, da so prav v Kranju dali takšno pobudo, saj je prav Krvavec odlični primer odvisnosti od snežnih razmer. Tja prihajajo predvsem dnevni gostje, daleč največji zašlužek prinašajo žičnice, gostinstvo bistveno manjšega kot v drugih zimsko turističnih središčih in torej zdaj žičničarjem ne morejo pomagati.

Januarja izgubili 22 milijard dinarjev prihodka

Ocene, koliko so naša smučišča izgubila zaradi zime brez snega, so šele približne, vendar dovolj zaskrbiljujoče. Na nekaterih smučiščih se žičnice minulo zimo sploh niso pogladi (npr. Stari vrh) in je izpad prihodka v letošnjih prvih treh mesecih popoln. Naši žičničarji pa nasploh daleč največ prihodka ustvarijo v prvih treh mesecih, v povprečju 80 odstotkov, do tega pa januarja 60 odstotkov. Za žičničarje je torej daleč najpomembnejši mesec v letu januar, seveda nam ni treba ugibati zakaj, tedaj je zaradi šolskih počitnic na smučiščih obisk največji.

Za primerjavo, kaj žičničarjem pomenijo prvi trije meseci v leto, povejmo, da so lani večja smučarska središča, ki ustvarijo tri četrtine celotnega obsega dela žičniške dejavnosti, lani od januarja do vključno marca imela 87 odstotkov celotnega prometa; Koblja celo 100 odstotkov, Kranjska gora 99 odstotkov, Pohorska vzpenjača 96 odstotkov, Golte 91 odstotkov, Stari vrh in Sorička planina 85 odstotkov, Krvavec 80 odstotkov (tedaj jih je uspelo smučišče usposobiti že konec novembra), Vogel 77 odstotkov.

Ob planiranem dohodku za letošnje leto pomeni za vse upravljavce slovenskih žičnic

V Kranjski gori nova trosedežnica in vlečnice

Žičnice Kranjska gora, kjer so pozimi z umetnim snegom poskrbeli, da je obratovalo 40 odstotkov naprav, se pripravljajo na pomembne naložbe. Na Podlesju naj bi do leta 1990 zgradili 1.100 metrov dolgo trosedežnico za 1.800 oseb na uro s smučiščem, obenem pa vlečnico Rožle ter poskrbeli za umetno zasneževanje smučišč za hotele. Trosedežnica bi danes veljala 9 milijard dinarjev, poleg lastnih sredstev in združenih sredstev kranjskogorskih sovlagateljev pa so zaposlili za slovenski razvojni denar in za italijanski blagovni kredit. Sedanja vrednost nove vlečnice je nekaj več kot 2 milijardi dinarjev, skupaj z umetnim zasneževanjem Podlesa in Preseka pa je druga faza kranjskogorskih naložb vredna več kot 5 milijard dinarjev. Na poligonu Podkoren bodo postavili novo vlečnico, zaradi pomanjkanja vode še en hladilni stolp, povečali bodo zmogljivost kompresorjev in postavili zbirni vodni bazen. Žičnice Kranjska gora, kjer so se s 1. januarjem delavci enoglasno odločili, da se odcepijo od Gorenjskih hotelov, ob vseh pomembnih naložbah pričakujejo razumevanje in pomoč kranjskogorskega združenega dela, od hotelirjev, trgovcev in turističnih organizacij, tako da bi s prvo naložbeno fazo začeli že letos, naslednje leto pa tudi dokončno zgradili trosedežnico in novi vlečnici s smučišči.

tolikšen izpad dela v mesecu januarju okoli 22 milijard dinarjev izpada prihodka, ker sta bila tudi februar in marec skorajda brez snega, to pomeni dodatnih 7,5 milijard dinarjev izpada prihodka.

Žičničarji z zniževanjem stroškov, preizkušajo delavce in s podobnimi ukrepi izgube bistveno ne bodo mogli zmanjšati, saj imajo fiksni stroški v njihovi dejavnosti kar 70 odstotni delež. Brez pomoči torej ne bo šlo, pri tem pa bodo seveda na boljšem tisti žičničarji, ki poslujejo v sklopu gostinskih podjetij, najtežje bo tistim, ki so sami, saj po novi zakonodaji nelikvidnosti in izgubi hitreje kot doslej sledi stečaj.

Tudi hotelirji na pol praznih rok

Bistveno manjši je bil seveda minulo zimo tudi zaslužek hotelirjev in gostincev v

zimskih turističnih središčih. V Kranjski gori, Bohinju, Bledu, Pohorju, Golteh, Kopalju, Bovcu, Tolminu itd je bilo januarja letos v povprečju do 30 do 40 odstotkov prenočitev manj januarja zadnjih petih let. Najbolj prizadet je bil Bohinj, kjer je bilo 51 odstotkov prenočitev manj.

Pomanjkanje snega je bil res največji toda ne edini razlog zmanjšanja nočitev, manj jih je bilo tudi zaradi padanja življenjske ravni, vse manj pa je tudi gostov iz drugih republik, kjer so v zadnjih letih usposobili nova smučarska središča, ki letos niso tako brez snega kot slovenska.

Pri Splošnem združenju gostinstva in turizma Slovenije ocenjujejo, da bo izpad turističnega prometa v času zimске sezone najmanj polovičen, če od tega odštejemo še približno 20 odstotni izpad na račun znižane življenjske ravni, bo izpad v nekaterih turističnih krajih 70 in več odstoten.

Pri tem pa je seveda potrebno upoštevati, da so imeli z že tako redkimi gosti več stroškov, saj so jim morali voziti na smučanje iz Bohinja in z Bleda v Kranjsko goro ali v Avstrijo. Gostinskimi lokalom pa so manj zaslužka prinesli tudi dnevni gostje.

V najslabšem položaju so seveda novi hoteli, ki jih bremene krediti, na Gorenjskem Komposov hotel v Ribnem in apartmaji Triglav v Bohinju.

Kaj bo s prodanimi sezonskimi vozovnicami še ni znano

Žičničarji so v zadnjih letih uvedli prodajo sezonskih vozovnic, ki so za navdušene smučarje seveda privlačna ugodnost. Kaj bodo letos napravili z njimi, ko so bile malo ali povsem neuporabne, še ni znano, prav pa bi bilo, da žičničarji ne bi zapravili zaupanja smučarjev, saj ga bo težko povrniti, le z njimi pa se žičničarji seveda ne bodo pretolčili do prihodnje zime.

Razmišljajo o različnih oblikah pomoči, občinskih in republiške. RTC Krvavec je že pridobil soglasje kranjskega izvršnega sveta, o prošnji pa bo odločala občinska skupščina, za 150 milijonov nepovratnih sredstev pomoči iz občinskega sklada skupnih rezerv. Podobne prošnje so s Krvavca poslali tudi ljubljanskim občinam, od koder pride veliko smučarjev. Podobno bodo verjetno ravnali tudi v drugih smučarskih središčih.

Splošno združenje gostinstva in turizma Slovenije pa predlaga oprostitve obveznosti na osnovi lanskega dohodka tudi v letošnjem prvem tromesečju, nemoteno izplačevanje osebnih dohodkov, zagotavljanje kreditov za obratna sredstva, odložitve odplačevanja kreditov za novozgrajene objekte. Za žičničarje pa dodatno vsaj delno oprostitve plačil za nerazvite, kasnejše plačilo obveznosti za gospodarsko infrastrukturo, zmanjšanje zavarovalnih premij, zanimiva pa je ideja, da bi žičničarjem izpad dohodka pokrile tudi komunalne skupnosti in sicer s sredstvi, ki so jih prihranili pri čiščenju snega.

M. Volčjak

200 največjih slovenskih izvoznikov

Uniles, Unial in Iskra

Največji saldo so lani na konvertibilnem trgu ustvarili sozd Zdrženih proizvajalcev strojne opreme, ki po skupnem izvoznem saldu na prvem mestu.

Gospodarski vestnik je v zadnji številki objavil seznam 200 največjih slovenskih izvoznikov lanskega leta, napravili pa so malce drugačen preračun kot običajno. S seznama so namreč izluščili izvoznike, ki so ustvarili največji saldo na konvertibilnem trgu in izkazalo se je, da si zapovrstjo sledijo Uniles, Unial in Iskra. Najvišjo stopnjo pokritosti konvertibilnega uvoza z izvozom pa je imel Biro 71 iz Domžal, ki uvoza sploh ni imel, sledi piranska Splošna plovba s pokritjem 774,5, tretji pa je novomeški Kremen s stopnjo 135.

Najuspešnejši klirinški izvoznik pa je bil sozd Zdrženih proizvajalcev strojne opreme, ki tudi sicer vodi na listi največjega lanskega skupnega izvoznika.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Tuji kredit za tri Iskrine programe

Iskrine delovne organizacije Kibernetika, Elektromotorji in Rotomatika bodo za tri izvozne usmerjene investicijske programe prejeli kredit v vrednosti 10 milijonov dolarjev, o čemer so pred kratkim podpisali pogodbo z IFC, agencijo pri Svetovni banki, ki se ukvarja izključno s podjetniškimi naložbami. Njeni kriteriji so izjemno strogi, saj predstavljajo ekonomsko uspešnost in izvozno usmerjenost določenega projekta. Iskri je že leta 1984 uspelo pridobiti kredit v vrednosti 25 milijonov dolarjev. Postopki v zvezi s preverjanjem ponujenih Iskrinih projektov so se pričeli že lani spomladi, skozi gosto rešeto so prišli projekti že omenjenih treh delovnih organizacij. Namenjeni so predvsem posodabljanju tehnologije in povečanju proizvodnih zmogljivosti za grafoskop, koraci motor in druge vrste elektromotorjev. Kredit bo predstavljal 40 odstotkov vrednosti naložb, ostalo bodo prispevali investitorji sami. Ljubljanska banka in sozd Iskra iz združenih sredstev za prednostne naložbe.

Deset let proizvodnje jadralnih letal

V begunjskem Elanu, ki je najbolj znan po smučeh, že deset let izdelujejo tudi jadralna letala. Prvo so iz nekdane Elanove prototipne delavnice v Gorjah pri Bledu na krstni polet odpeljali 2. februarja 1979, poletelo je z leškega letališča, bilo pa je to jadralno letalo DG-100. Elanovi zanesenjaki so tako začeli z zahtevno proizvodnjo, ki so jo preselili septembra 1983 v nove tovarniške prostore v Begunjah. Izdelujejo pa vse bolj kakovostna jadralna letala, enosede in dvosede, s katerimi se je Elan izkazal že na številnih domačih in mednarodnih tekmovanjih in prvenstvih. V desetih letih je iz Elanovih delavnic prišlo 550 jadralnih letal treh različnih tipov.

V DELOVNI HALJI

Ignac Kuzma:

Sredi mesta ne moreš minirati

Da se je Škofja Loka resno zavzela za obnovo in modernizacijo svoje telefonske mreže, pričajo tudi novi telefonski jaški sem in tja po mestu in po njegovem obrobju. Delavec škofjeloškega Tehnika Ignac Kuzma je prav tisto opoldne, ko je bila zaradi prekanega telefonskega kabla Škofja Loka s Poljansko dolino brez telefonskih zvez, s sodelavcem Veljkom zaključeval delo v jašku pod zlatarjem Pustovrhom v mestu.

Ne, s prebitim kablom nista imela nobene zveze, onadva sta se ta dan ukvarjala s svojim novim tulo pri cervki. Čisto javega sta izkopala, da bo vanj položenih kar 6 10-colskih plastičnih cevi s kabli. Praktično sta ga na roke skopala, 180 cm globoko, ne v kvadratu, kajti jašek je bilo treba prilagoditi speljanim cevem. Z ročnim kompresorjem sta vrtala v živo skalo. Najhitreje bi seveda šlo z miniranjem, a tule sredi mesta si kaj takega ne moreš privoščiti. Z vedri sta spravljala material na vrh in od tam na kamion. Vse sta lepo zbetonirala, vgradila okvir jaška. Zdjaj čakata le še PTT strokovnjaka, da bi povedal, kam naj pritrđita konzole, ki bodo nosile cevi s kabli. A ga ni od nikoder, zato bosta pospravila orodje in se pridružila skupini, ki dela na oni strani mesta, na Kopaljški.

Vse orodje vržeta v samokolnico, pa skozi mesto. Da bi čakala na kamion, bi lahko predolgo trajalo. Tudi Tehnikovi delavci se zavdajo, da je čas zlato in več, ko bo narejenega v določenem času, več bo denarja v kuverti.

"Od 1959. leta sem že pri tej firmi," pripoveduje Ignac, VK zidar. "Tu sem se izučil za zidarja, tu si že ves čas služim kruh. Menda ni strehe v mestu, da bi ne bil na njej. Bolj "režijska" skupina smo, ki se vsega loti. Letošnja zima je bila za nas kar dobra. Ves čas smo lahko delali. Obnavljali smo vojašnico, muzej na gradu, precej dela smo imeli tudi pri obrtniškem domu, zdaj pa smo pri kanalizaciji in pri telefonskih jaških. Dela se nam ne zmanjka in še dobro, da je tako. Da je le delo doma, v Nemčijo me nikoli ni vleko."

D. Dolenc

Razmišljanja o sejmskem prostoru

Kaj na sejmu poleg sejmov

Kranj, 3. aprila - V devetnajstlanskem kolektivu Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem v Kranju že nekaj časa resno razmišljajo, kako v prihodnje poleg redne sejmske in nekaterih dosežanih vzporednih dejavnosti opredeliti kratkoročni in srednjeročni razvoj. Na podlagi proučevanja potreb in primerjav z nekaterimi večjimi slovenskimi mesti so tako v začetku leta sestavili program možnosti za razširitev posameznih dejavnosti.

Poleg sedanjih rednih sejmskih prireditvev med letom, ocenjujejo, bi na sejmskem prostoru v Savskem logu lahko prijeli tudi manjše, lokalne sejme, kot so na primer sejmi rabljenih avtomobilov, rabljene kmetijske in gozdarske mehanizacije in različne športne opreme oziroma sejme za rekreacijo in turizem. Glede novih poslov-

nih programov, bi bil sejmski prostor lahko prizorišče različnih posvetov in seminarjev, predstavitev proizvodnih programov in kolekcij. Hala A bi bila lahko prostor za športne programe, kot so tenis, mali nogomet, športni pleši, na južnem delu otoka pa je dovolj prostora za balinišča, tenis in igre z žogo. Marsikje so sejmski prostori že

danes kraj za piknike in različne zabavne prireditve. Ob pomanjkanju prostora pa bi bil sejmski prostor v Savskem logu morda lahko tudi parkirišče za osebna in tovorna vozila...

Skratka, osnova tovrstnih razmišljanj in ponudb je, da se je o tako dragocenem prostoru, kot je Savski log v Kranju, treba najbrž opredeliti glede bodočega razvoja. Kolektiv sicer meni, da bi bila zanj dohodkovno najbrž veliko bolj zanimiva gospodarska dejavnost, kot so na primer skladišča, brezarinska cona... Vendar pa bi bilo najbrž to tako zaradi lokacije kot dosedanje

tradicionalne opredelitve (kakor tudi možnosti) Kranju in tudi Gorenjski prej v škodo, kot v korist...?

Z odločitvijo pa ne gre predolgo odlašati. Nenazadnje tudi zato, ker že od dosedanjih objektov v Savskem logu ni nobeden popolnoma dokončan. Še več, hladilni sistem v večnamenski dvorani, ki jo je zgradilo kranjsko združeno delo, že kliče po prenovi. Sama dvorana še vedno ni tehnično in funkcionalno dograjena in celo streha na njej, ki še vedno ni prevzeta, ob vseh intervencijah že razpada...

A. Žalar

Uspeh Iskrinega oblikovanja v Nemčiji

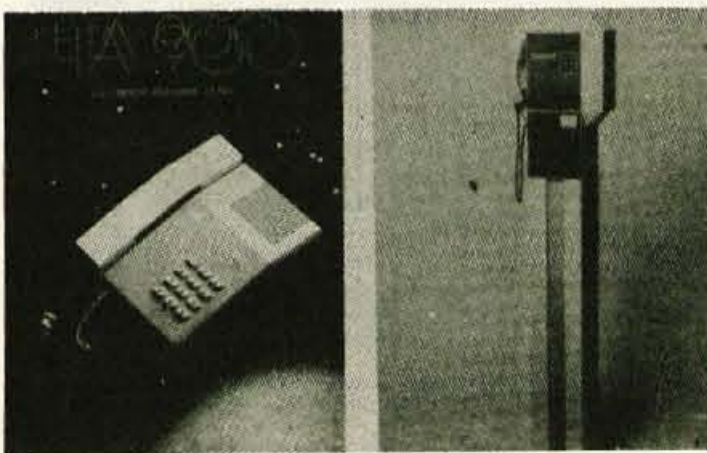
Nagrajena Iskrina telefona

Kranj, 3. aprila - S tradicionalnega sejma industrije v Hannoveru, kjer poteka tudi znana evropska razstava industrijskega oblikovanja, je bila razveseljena vest, da sta bila za obliko nagrajena Iskrina telefona ETA 900 in govorilnica JATENA, oblikoval ju je Davorin Savnik.

Mednarodna žirija je izbirala med 1.934 proizvodi, izmed jugoslovanskih sta bila nagrajena le Iskrina telefona. Ponojno je torej nagrado potrjeno sodelovanje Iskre in oblikovalca Davorina Savnika, ki je že pred leti odmevalo zaradi svetovnega uspeha telefonskega aparata iz družine ETA 80, ki so ga posnemali povsod po svetu, prijelo pa se ga je domače ime palačinka. Tudi zdaj nagrajeni Savnikov oblikovalski dosežek ima že domače ime, saj telefonskemu aparatu ETA 900 v Telematiki pravijo kar ženski telefon.

Nagrada na hannovrskem sejmu je seveda prijeten oblič na Telematikine rane, Davorin Savnik pa je dopolnil zbirko nagrad za izvršno industrijsko oblikovanje (nad 260), na katere so opozorile številne razstave in strokovne revije v svetu. Sodelovanje s tako odličnim oblikovalcem, kot je Savnik, Iskri seveda omogoča uveljavitev v zahodnem svetu s prepoznavnim industrijskim oblikovanjem, s čimer se lahko odmika od tržnje zgolj na nizki ceni.

M. V.

ureja MARIJA VOLČJAK

KRATKE Z GORENJSKE

Letos čim bliže Mlaki - Konec novembra lani je bila sklenjena pogodba med Skupnostjo za ceste Slovenije in Cestnim podjetjem Kranj za nadaljevanje rekonstrukcijskih del na cesti Kranj-Golnik. V pogodbi je bilo predvideno, da se najprej rekonstruira odsek od letenske gmajne do odcepa ceste k odlagalšču odpadkov v Tenetišah. Ta odsek je zdaj tudi prenavljajo. Zaradi pravokotne ureditve križišča v Tenetišah (za Trstenik) je bilo treba prestaviti tudi strugo potoka in zgraditi nov most. V letošnjem planu Skupnosti za ceste Slovenije pa so predvidena sredstva tudi za nadaljevanje del proti Mlaki. Ker pa naj bi bil ta denar na voljo šele jeseni, je težko napovedati, do kam bi cesto zaradi inflacije in naraščanja stroškov lahko uredili. V Skupnosti za ceste Slovenije in v Cestnem podjetju Kranj zato zdaj iščejo rešitev, kako dobiti denar, da bi po končani rekonstrukciji do odcepa za odlagalšču odpadkov z deli takoj nadaljevali tudi na odseku proti Mlaki. A. Ž.

Problemi Bleda

Bled - Na zadnji seji sveta ZKS Bled so precej kritično spregovorili o informiranju občanov in o delu delegatov z Bleda v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine. Predlagali so tudi, da bi se v prihodnje seji izvršnega sveta občinske skupščine, ko so na dnevnem redu vprašanja Bleda, udeleževali tudi odgovorni funkcionarji krajevnih skupnosti Bled. Sklenili pa so tudi, da bodo na Bledu prihodnji mesec sklicali zbor komunistov in nanj povabili predsednika CK ZKS Milana Kučana. Na zboru bodo razpravljali o aktualnih razmerah v SR Sloveniji in v Jugoslaviji. (jr)

Dom na Vodiški planini

Radovljica - Upravni odbor Partizanskega doma na Vodiški planini na Jelovici namerava dom odpreti že za prvomajske praznike. Razmišljajo pa tudi, da bi bil za izletnike odprt redno vsako soboto in nedeljo med letom. Sicer pa bo do sezone v domu in v okolici treba opraviti še nekaj manjših obnovitvenih del. Kar pa zadeva letovanja v domu, cenika za oskrbni dan še niso sprejeli. Upravni odbor bo o letovanjih in ceniku pravočasno seznanil vse borčevske organizacije ter turistične poslovalnice. (jr)

Bogat delovni program

Cerklje - Pred kratkim je imela redno letno konferenco lovška sekcija, ki deluje pri Turističnem društvu Cerklje. Ocenili so, da je bilo delo v sekciji minulo leto uspešno. Z minuto molka so počastili tudi spomin na lani umrle člane sekcije. Letos pa bo glavna delovna naloga sekcije organiziranje in postavitve jubilejne, 20. razstave lovstva, ki jo bodo v Cerkljah odprli 29. junija. Ob krajevnem prazniku (jeseni) bodo organizirali tudi tradicionalno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe in na tarčo srnjaka na Štefanji gori. Letos bodo skušali tudi pomladiti članstvo v sekciji. Sklenili pa so tudi, da bo še naprej na čelu odbora sekcije Andrej Ropret. (kj)

Dvorana ne sameva

Sovodenj - Lahko bi rekli, da dvorana v krajevni skupnosti Sovodenj v škofojelski občini, odkar so jo krajanji s prostovoljnimi delom in prispevki obnovili oziroma nanovo uredili, ne sameva. Za to sta se lani in letos trudili dve dramski skupini. Mlajšo sestavljajo učenci višjih razredov osnovne šole v Gorenji vasi, deluje pa že dve leti. Po lanskoletni igrici Kdo je napravil Vidku srajčko, so nastudirali tudi mladinsko igro Mali strah Bav bav. Med zimskimi počitnicami so se predstavili domačim gledalcem. Aplavz so poželi tudi v osnovni šoli v Zireh, ob dnevu žena pa so popestrili program na Trebiji. Načrtujejo, da se bodo predstavili tudi v šoli v Gorenji vasi. Drugi del letošnje kulturne sezone pa bo zapolnila starejša dramska skupina s premiero komedije Skupno stanovanje. Tudi ta skupina, ki jo sestavljajo člani celo iz Cerknega in Žirov, je zelo delavna; posebej še, če aktivnost primerjamo s številno precej veliko krajevno skupnostjo, v kateri pa za dramsko dejavnost ni posebnega zanimanja. Komedija Skupno stanovanje prikazuje veliko družino v majhnem stanovanju. (mb)

Za nova zemljišča ni denarja

Jesenice, 3. aprila - Jeseniška kmetijsko zemljiška skupnost nima denarja za nakup kmetijskih zemljišč na Dobravi in ne na Hrušiči. Izkopani gramoz se mora plačati.

V jeseniški občini se zaradi novogradenj izgublja veliko kmetijskih površin, zato ima jeseniška kmetijska skupnost vedno več problemov. Zaradi avtoceste Hrušica - Vrba, ki bo vzela kar precej hektarov, so izgubili zemljo najprej hruščanski kmetje. Le-ti hočejo nadomestno, ki pa je v kmetijskem skladu za področje Hrušice ni, v Maznikovi jami, ki bi lahko služila kot nadomestna, pa se kljub nasprotovanju kmetijsko zemljiške skupnosti načrtuje rekreacijski prostor.

Dobravski kmetje naj bi s komasacijo dobili nova zemljišča, vendar le v primeru, če bo Železarna prenesla blizu 20 hektarov zemljišč. Železarna je to pripravljena storiti, vendar le na osnovi odplačanega prenosa pravice uporabe, kmetijsko zemljiška skupnost pa za to nima dovolj denarja. Obenem tudi opozarja, da še nobena kmetijsko zemljiška skupnost v Sloveniji ni pridobila zemljišč po zakonu kupila. Ker prenosa teh zemljišč še ni in Železarna ne more nastopati kot komasacijski udeleženelec, postopek miruje.

Na podobne primere pa opozarjajo tudi pri drugih nekmetijskih lastnikih, kot je Železniško gospodarstvo, Petrol, saj kljub opozorilom in zakonskim predpisom še niso prenesle svojih zemljišč v kmetijski sklad. Med drugimi problemi, ki jih imajo pri zemljiški skupnosti zaradi preskromnih finančnih sredstev, je zanimivo tudi to, da se republiška skupnost za ceste brani plačati odškodnino za izkopani gramoz na ploščadi predora na Hrušiči. Po mnenju skupnosti so investitorji prijavi tudi premajhne količine izkopane gramoza za betoniranje predora, saj ocenjujejo, da jih je vsaj trikrat več. Kmetijsko zemljiška skupnost jeseniške občine bo zato vztrajala pri plačilu 5 odstotne prodajne cene od kubičnega metra gramoza.

D. S.

Skupščina krajevnih skupnosti Bled sprejela program za letos

Urejenost in varstvo v znamenju prvenstva

Bled, 3. aprila - Po predloženem dnevnem redu četrte redne seje skupščine delegatov krajevnih skupnosti Bled, ki je zasedala minuli teden v četrtek, bi pričakovali, da bodo delegati, ki so se zbrali v dvorani hotela Svoboda na Bledu, vztrajali in razpravljali dlje, kot poltretjo uro. Obravnavali so namreč zaključni račun in delo krajevnih skupnosti in organov v minullem letu ter sprejemali program s finančnim načrtom za letos. Informacije o pripravah na letošnje svetovno prvenstvo v veslanju pa je podal tudi predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič. Sorazmerno kratka seja pa vendarle ne pomeni, da delegati niso temeljito ocenili minulega dela kakor tudi letošnjega programa. Ob tem velja tudi ugotovitev, da so tako kot lanska tudi letošnja načrtovanja in prizadevanja predvsem v znamenju urejenosti in varstva z željo, da bi Bled slovesno urejen pričakal svetovno prvenstvo in takšen tudi po njem čimveč iztržil.

dr. Borut Rus

pomočjo lahko. To jim je po oceni na četrtkovni seji skupščine v precejšnji meri tudi uspelo.

»Nekaj glavnih nalog, kot so obnova Fürstovih svetilk od Blegoša do Park hotela, ureditev javne razsvetljave od hotela Toplice do Mlina ter začetek urejanja javne razsvetljave od Prešernovega spomenika do Male Zake, smo uresničili. Precej dela je bilo vložena v vzdrževanje pokopališča

Na Ribenski cesti letos načrtujejo ureditev pločnika...

NOV, v ureditev in ozelenitev smetišča v Zaki in skupaj s stanovalci v sofinanciranje in urejanje kanalizacije na Triglavski cesti. Poleg teh glavnih pa je bila še kopica manjših vzdrževalnih del. Pri vsem tem pa je imel največ dela seveda svet krajevnih skupnosti skupaj s posameznimi komisijami.

Največ denarja, skoraj 80 milijonov, so lani v krajevni skupnosti dobili od turistične takse. Letos načrtujejo, da bodo od turistične takse iztržili skoraj 690 milijonov dinarjev, od parkirnine pa dobrih 200 milijonov.

Stanko Slivnik

»Vendar pa je kljub tolikšnemu povečanju v primerjavi z lanskim letom ob sedanjih inflaciji težko načrtovati. Kaj lahko se zgodi, da bomo morali sprejeti letos rebalans. Mislim pa, da so letos glavne naloge v krajevni skupnosti ureditev pločnika na Ribenski cesti, ureditev parkirišča ob ledeni dvorani, izgradnja dela ceste med zgornjimi in spodnjimi Dobami, asfaltiranje Savske ceste zasaditev drevoreda na Ljubljanski cesti, izgradnja javne razsvetljave na Jermanki in asfaltiranja na Prežihovi cesti, od odcepa Kidričeve ceste do Burja, dela ceste Pod Kozarico, Jarške ceste in dokončno asfaltiranje Levstikove ceste,« je razložil letošnji plan predsednika sveta krajevnih skupnosti Stanko Slivnik.

Ob finančno tako zahtevnem programu pa delegati skupščine vseeno niso mogli mimo ugotovitev, da je kljub ukrepom in naporom jezero še vedno preveč izpostavljeno onesnaževanju. Odločna je bila tudi zahteva, da jezero končno mora dobiti upravljalca, pred tem pa naj odbor podpisnikov družbenega dogovora, podpisanega pred leti, poda poročilo, kaj je bilo narejenega in pred-

V finančnem načrtu krajevnih skupnosti za letos si veliko obetajo od izgradnje parkirišč in še več od turistične takse...

vsem, kako deluje. Čimprej bi bilo treba urediti tudi kanalizacijo od Jermanke do Kovinskih delavnic in na ta način poskrbeti za Rečički potok. Čas bi že bil, da se upravljalec končno loti obnove mrliških vežic, prebivalce Mlina pa ob neurejenem parkiranju trenutno tudi zelo zanima, kaj je s telefonijo v tem delu krajevnih skupnosti.

Sicer pa je Bled v teh dneh pravo gradbišče. Slišati je bilo sicer pripombe, da bi nekateri izvajalci lahko malo pospešili delo in se ne tako togo držali delovnika, saj je za Bled pomembna tudi turistična sezona in ne le svetovno prvenstvo. Vendar pa je predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič ocenil, da vsa večja dela potekajo v glavnem po programu, razen pri nekaterih stroških. Tako zdaj potekajo glavna dela na Ljubljanski cesti, festivalni dvorani, trgovskem centru, v Zaki... Glede urejenosti Bleda ob predvidenem urejanju nekaterih pročelij in stavb, ne bi bilo odveč, da bi se v prihodnje tudi domačini lotili ureditve okolice objektov. Le tako bo Bled deloma že v sezoni, predvsem pa na začetku svetovnega prvenstva septembra takšen, da bo z dobrim imenom, kakovostno ponudbo in urejenostjo že naslednje leto lahko privabil nove goste.

A. Žalar

Videoteka Lipa

Vsak vidi le denar

Kranj - Videoteke ali videoklubi, kakorkoli jim že rečemo, so v zadnjem času ponekod zrasli kot gobe po dežju. V Kranju jih je, kot pravi Aljoša Šimenc iz Smedniške 58 v Čirčah, kar okrog 15. Marsikdo, ki razmišlja o videoteki, ali pa si v njej izposoja kasete, misli, da je ta dejavnost zlata jama. Aljoša pa ni takšnega mnenja.

»Z videom se ukvarjam že najmanj pet let. Potem pa sem pred nekako letom dni odprl Videoteko Lipa v Čirčah. Lastniki videokorderjev danes radi prihajajo sem, saj se držim osnovnega pravila: kakovost oziroma dober posnetek in pestrost ter aktualnost.«

Sicer pa kaže, da videofili to videoteko kar dobro poznajo, saj ima okrog 400 članov. Že nekaj časa pa je posebnost Lipe bogat in pester izbor filmov. Film različnega žanra, ki se v Evropi pojavi kot hit, zdaj je največkrat kaj kmalu pride tudi v Jugoslavijo. In neredko je že čez nekaj dni tudi v Videoteki Lipa.

»Že za samo spremljanje tržišča in vseh novosti na njem, je največkrat zgolj ljubiteljsko ukvarjanje z videom premalo. Potrebno je resno, da ne rečem kar sistematično delo. Vendar še vedno osebno na to dejavnost gledam napol ljubiteljsko, napol poklicno. Res pa je, da Lipa za zdaj še ena redkih videotek, ki ima avtorske pravice za izposojanje kaset in sicer preko Vesna in Makedonija filma. Zakaj to poudarjam? Od osebne presoje je sicer odvisno, ali bo nek film v videoteki, v vsakem primeru pa bo posnetek filma kvaliteten.«

Aljoša pa tudi sicer dosledno nabavlja samo kvalitetne tako imenovane mastre. Zato gre v izposojajo praviloma vedno samo prva kopija, posnetki pa so vedno na originalnih HG ali Pro kasetah. To pa je nenazadnje zelo pomembno, ne le zaradi posnetka oziroma zaradi slike, marveč tudi zaradi glave videokorderja, ki je preveč dragocen in drag sestavni del videokorderja, da bi jo s slabo kaseto zamazali ali celo poškodovali.

»Sicer pa menim, da si morajo danes videoklubi med seboj pomagati in se na programskem področju tudi dopolnjevati. V Videoteki Lipa smo vedno poleg različnih uslug na področju videa pripravljene tudi na tovrstno sodelovanje.«

A. Žalar

Vsak dan popoldne je Videoteka Lipa zelo obiskana...

Blejski sekstet

Snemanje in lastne skladbe

Blejski sekstet s pevko Martino - Foto: F. Perdan

Bled - Ansambel Blejski sekstet pod tem imenom deluje in nastopa pravzaprav šele nekako tri leta, vendar pa jedro, če tako rečemo, ansambla obstaja že najmanj 15 let. Naj vas spomnimo; včasih je bil to ansambel Nika Kraigherja z Bleda.

No, mi pa smo se s fanti in pevko pobliže srečali na našem nedavnem Novinarskem večeru na Lancovem. Takrat so nam tudi zapeli, da takole »okrepljeni in pomlajeni hkrati« nastopajo pravzaprav šele kratak čas. To pa seveda ne pomeni, da ubirajo šele začetniške korake. Lani so na primer že igrali na Slovenskih večerih v Blejskih hotelih, pa seveda na številnih veselicah. Tudi Avstrija jim ni neznana. Njihova posebnost, kadar ne igrajo v polnem sestavu, pa je instrumentalni trio s pevskim kvartetom.

»V načrtu imamo snemanje in študiramo lastne skladbe,« pravi Niko Kraigher. »Še posebej resno smo se lotili slednjega, lastnih skladb, odkar je postal član ansambla Jože Teran.«

Ko smo se pred dobrimi štirinajstimi dnevi pogovarjali na Lancovem, so povedali, da pred bližnjo sezono še niso povsem oddani, vendar pa ne verjamemo, da bodo fantje s pevko zaradi takšnih nastopov oziroma repertoarja, s kakršnim so se predstavili na našem večeru, letos lahko kaj prida prosti; posebej še, če bodo uresničili ti isti cilj o svojih skladbah. Naj vam jih ob tej priložnosti zato še predstavimo. Vodja ansambla je Niko Kraigher (harmonika) iz Zasipa pri Bledu. V sestavu pa so še Jože Teran (kitara) iz Cerkelj, Peter Kežar (bas kitara) z Jesenic, Danilo Vester (klarinet, saksofon) z Zasipa, Marjan Pogačnik (trobenta) iz Gorij pri Bledu, Klemen Repe (pozavna) z Bleda in pevka Martina Špik s Slamnikov nad Bohinjsko Belo.

A. Ž.

Srečanje s plesom

Kranj - Pred dnevi se je v uredništvu oglašil Jaka Peternel iz Izgorja 5 pri Zireh in nam zaupal, da spet pripravljajo prireditev za samske fante in dekleta. Tokrat bo družabno srečanje s plesom za gorenjske in primorske fante in dekleta v hotelu Bor v Črnem vrhu nad Idrijo. Srečanje bo v soboto, 15. aprila, ob 20. uri. Na srečanje pa so tokrat povabili tudi priznanega slovenskega humorista Olega Križanovskega-Igorja. Ne pozabite torej na veselo in prijetno snidenje.

A. Ž.

Poezija v steklu

SVETLOBNI OBRAZ STEKLENE SLIKE

Kranj - Prav gotovo je ukvarjanje z oblikovanjem prostora, kar je Leni Šajn osnovni poklic, vplivalo tudi na način, kako se loti nastajanja steklene slike, sodobnega vitraža; pa ne gre le za slike, pač pa tudi za, rekli bi, umetniške predmete, ki jim gre manj pripisati uporabnost v prostoru, več pa doživljanju lepote, skladnosti, pa spet igrivosti in morda celo nemira - skratka vsega tistega, kar poznamo kot odzive, odgovore v nas samih.

Najbrž skoraj ni nikogar, ki se ni vsaj malo ukvarjal s slikarstvom, da ne bi najprej ustvarjal tihotitij v olju in kar je še druge podobne likovne klasike. Lena Šajn, oblikovalka, ki pa se zadnje čase ukvarja predvsem z vitražem, prav tako ni preskočila takšnega začetka. Toda, potem ko je likovna abeceda osvojena, hotenja vzletijo iz klasičnih ojn. Bilo bi seveda krasno, če bi vsakdo že takoj na začetku iskanja vedel, kakšen likovni izraz pravzaprav ustreza prstom in predvsem duši. Toda ni druge poti, treba je čez trnje iskanja, kjer si iskalec ogrebe prste, ožuli kolena, spozna ure brez spanja, dneve brez sonca. Na koncu se mu izmučenemu vendarle zazdi, da vidi svetlobo na koncu predora. In to je zdaj njegova pot, po kateri bo hodil, gnan od nenehne želje, da bi roke ustvarile to, kar hoče, da bo ustvarjeno - v nešteti variantah, vse so stopničke k viziji popolnega.

Toda ukvarjanje s keramiko, graviranjem, risanjem, grafiko, so bile pravzaprav le postaje do spoznanja, ko se naenkrat posveti - seveda, steklo. Ta tako trd in hladen material, od katerega hitro in že ob majhni neprevidnosti prsti zakrivate, je postal sredstvo, v katerem je Šajnova našla, kar je iskala - svoj ustvarjalni izraz. Do vitraža je, kot pravi, prišla povsem po naključju. Lahko bi se zgodilo, da bi tudi kako drugače oblikovala steklo, toda nanosilo je tako, kot

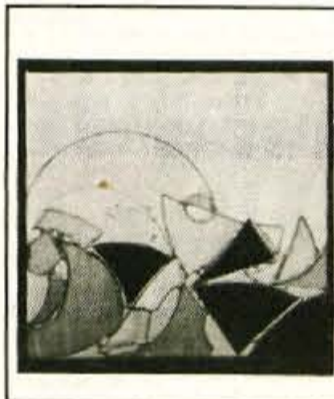
Lena Šajn — Steklo je zanimiv, čudovit material. — Foto: L. M.

je. Ko so ji pred časom prišli pod roke barvasti kosi transparentnega stekla, nekateri z različno strukturo, skozi katere je nežno prosevala svetloba, je vedela, da je našla material, s katerim se hoče ukvarjati. Ni se prestrašila niti svaril, da je treba najprej pod rokami razbiti kakšni dve toni stekla, da se spoznajo vse skrivnosti ravnanja s tem trdim materialom; uspelo ji ga je obvladati dosti prej.

Nenehno iskanje likovnega izraza z barvastim steklom, je Šajnovi povedlo nekoliko dlje od klasičnega vitraža. Njene slike s steklom so nekakšno barvno in kompozicijsko ubrano tkanje, ki je še posebej pri-

likovnih predlogah ustvarjala v klasični tiffany tehniki. Nemirni duh iskanja ji pač ne dovoljuje čepeti v varnem zavetju klasike, pač pa vedno znova tvegano, kar je sicer vedno sestavni del vsega novega, posega v združevanje starega in nečesa novega.

Pa pravzaprav ne gre za zavestno usmerjanje na sodobna pota vitraža: Šajnova enostavno s koščki stekla slika. Nastaja sodobni kolaž iz barvastih kosov prosojnega stekla, med katerimi se zdaj spajajo - če zdaj razdvajajoče pretaka kovinska črta. Vitraž, ta nežna steklena slika, ki je navidezno mrtva, temna in brez življe-

nja, če ji vzamemo svetlobo, pa spet vsa živa, spreminjajoča se, fantastična in vedno drugačna, če jo zalijemo s svetlobo, postaja vse bolj aktualen likovni izraz.

Lea Mencinger

Premiera na Jesenicah

PRVINSKI IN AKTUALNI NUŠIČ

Po sto letih od nastanka še vedno aktualna satirična komedija Sumljiva oseba. Upriporitev v režiji Vere Smukavec poudarja predvsem komiko, manj satiro. Igralec Ivan Berlot slavi petstoti nastop.

Historiat te duhovite Nušičeve satirične komedije je vsakakor ilustrativen: delo je nastalo v času Obrenovičeve Srbije (1888), prvič je bilo uprizorjeno šele po šestindesetih letih v »gnili« kraljevini SHS, marsikaj v njej pa avtor dolguje Gogoljevemu Revizorju (zamenjava osebe, zapleti in razpleti s pismi in ne nazadnje tudi podobnost provincialne atmosfere). Toda tisto, kar je najbolj nušičevsko, ostaja slej ko prej že kar vzorec za specifično uradniško provincialno ozračje. Opredeljuje ga kar naprej še vedno veljavni povzpetniški »čednosti«: stremušvo za vsako ceno, ovadustvo, podkupljivost, surovost do podrejenih in neizčrpna fantazija pri iskanju sredstev za doseg

ljev, zlasti za napredovanje v birokratski hierarhiji.

Pri uprizorjanju te prvinske pronicljive satirične komedije se praviloma zastavlja vprašanje razmerja med komičnostjo in satiro; Branislav Nušič je namreč spretno prepletal družbene satire s komičnimi značajni in situacijami in marsikdaj (pozneje) so mu očitali, da je bil bolj nagnjen na komično in burleskno stran in da je na njen račun zmanjšal satiričnost. Jeseniška upriporitev v režiji Vere Smukavec zelo opazno poudarja komiko in to v nemajhni meri na škodo njene aktualne satirične kritičnosti. Vendar se to povezuje s povsem razvidnim pristopom, ki se kaže v tem, da nekateri igralci pretiravajo zlasti z gestikulacijo, kar včasih že ustvarja vtis neurejenosti in neobvladavanja poteka predstave. Gledališče Toneta Čufarja na Jesenicah je ta (pa ne razumeti v peyorativnem smislu) tipično amaterski pristop že zdavnaj prerasel, zadnjičkrat je bil vidneje opazen pred nekaj leti v uprizoritvi Čufarjeve Ljubezni v kleti. Tu mislim predvsem na trepljanje, na cukanje za reverje in pošiljanje soigralcev z odras odvijanjem. To do neke mere velja tudi za nosilca osrednje vloge, sreskega načelnika Jerotija Pantiča — Ivana Berlota, postavnega in živahnega igralca, ki s to vlogo praznuje svoj petstoti nastop v štiridesetih predstavah na jeseniškem odru. Z nekaj več zadržanosti bi v Berlotovi postavi vsekakor lahko nastal adekvaten lik zvitega, prebrisanega in neskrupuloznega povzpetnika, kar Jerotije tudi je, s čimer bi njegova vloga in predstava v celoti veliko

pridobili. Bolj disciplinirano in obvladljivo nastopata Miran Kenda in vlogi trgovca Miladina in Rado Mužan v vlogi zapitega pisarja Žike. Zato se predstava v drugem delu bolj razživlji in tudi bolj učinkuje, ko ta dva igralca prevzemata iniciativo. Tudi nekoliko arhaičen Vidmarjev prevod bi kazalo malo posodobiti: ministrstvo notranjih del je ministrstvo za notranje zadeve, pa čitanje bi lahko spremenili v branje, pa tisto frazo »sedi v sobi« bi tudi lahko variirali, da recimo »tiči« v sobi, ali se ne gane iz sope ipd. Lektor vsekakor ne bi bil odveč: gledališka predstava je pač splet detajlov in različnih sestavin, ki ustvarjajo vtis o celoti in vsaka majhna pomanjkljivost ji škoduje. Toda občinstvo je prizanesljivo in se živahno odziva na vsako duhovito repliko in domislivo, v kateri prepozna aktualen odsev.

France Vurnik

SREČANJE GLEDALIŠKIH SKUPIN GORENJSKE

Tržič - Jutri, v sredo, 5. aprila, se v Tržiču začne srečanje gledaliških skupin Gorenjske, na katerem se bo do konca tedna, to je do 9. aprila, predstavilo osem gledaliških skupin.

Gledališko dogajanje se bo začelo jutri, ob 19. uri v tržiškem kinu s predstavo domače gledališke skupine Lom pod Storžičem in sicer z Borštnikovim Starim Tomažem. Gledališke predstave, ki jih je za srečanje izbrala selektorica Barbara Hieng, se bodo odvijale tudi v Jelendolu, na Brezjah pri Tržiču ter na OŠ Heroja Bračiča v Bistrici. Na srečanju sodelujejo še skupine: Teater ante portas Kranj, DPD Svoboda Predosije, Loški oder iz Škofje Loke, DPD Svoboda iz Boh. Bele, igralska skupina Tone Čufar Jesenice, Gledališče čez cesto Kranj ter kot gost SPD Dobrač iz Brnice. Srečanje se bo zaključilo s pogovorom za okroglo mizo.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikar Milan Batista. V kletnem razstavišču iste hiše razstavlja akad. slikarka Tanja Špenko. V Mestni hiši sta odprti razstavi koroškega slikarja Franca Bergerja in slikarke Mirne Pavlovec. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, razstavlja akad. slikarka Vida Fakin.

V galeriji Kavka je na ogled prodajna razstava oljnih tihotitij Emilije Erbežnik (mentor Savo Sovre) iz Ljubljane.

V knjižnici kranjske Gimnazije bo jutri, v sredo, ob 12.30 literarna ura, na kateri bodo predstavili novogrško književnost v prevodih Klarise Jovanovič.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik razstavlja akad. slikar Leon Koporc.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. kipar Tone Lapajne.

Zbirke Loškega muzeja so odprte ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja slike na steklu Niko Ahačič.

LUTKOVNI ČETRTEK

Kranj - V četrtek, 6. aprila, ob 17. uri bo v okviru lutkovnih četrtkov, ki jih ZKO Kranj prireja v Domu JLA, Nazorjeva ulica, nastopilo Gledališče Toneta Čufarja z Jesenic. Uprizorili bodo lutkovno predstavo Rdeča kapica Jifija Strede.

ZLATI ZNAK SVOBODE KRAJSKI ZKO

Kranj - Zveza kulturnih organizacij Slovenije pri podeljevanju priznanj za ljubiteljsko dejavnost, največkrat najvišja odličja nameni posameznikom. Tokrat je med njimi kot edini predstavnik društev le kranjska Zveza kulturnih organizacij. Srebrni znak Svobode pa je tokrat dobil ZKO Tolmin.

Prav gotovo kranjska ZKO tega najvišjega odličja ni dobila, ker obstaja že več kot trideset let in v kranjski občini organizira ljubiteljsko dejavnost.

»Razlogov za priznanje, ki smo ga pač zelo veseli,« je povedal predsednik ZKO Kranj Matevž Oman, »je prav gotovo več. Eden je seveda že dolgoletno razvijanje organiziranih oblik strokovne vzgoje, velike strokovne pomoči skupinam in društvom, skrbno načrtovane prireditvene dejavnosti, različno vrednotenje kvalitetnejših skupin in kvalitetnejših programov.«

Samo veselje do ljubiteljskega dela v kulturi najbrž ni dovolj, verjetno se veliko mentorjev tudi izobražuje na različnih seminarjih?

»Prav izobraževanju namenamo zelo veliko pozornosti. Lani se je na primer kar 92 članov naših društev in skupin udeležilo seminarjev organiziranih v republiki, ob tem pa smo organizirali kar nekaj seminarjev tudi sami, pa ne samo za kranjska društva, pač pa smo vabili tudi gorenjske.«

Prav zaradi tega je bil v okviru kranjskega ZKO kot prvi v Sloveniji organiziran območni svetovalni center, mar ne?

»Če je na voljo tako močna kadrovska zasedba, ni bilo težko izoblikovati posebne metode dela, predvsem s skupinami. Sem sodi izobraževanje, svetovanje, spodbujanje zanimivih zamisli. Predvsem mladi imajo vrsto načrtov, ki jih včasih v okviru društev niti ne morejo uresničiti. V okviru ZKO pa, potem ko jih določen odbor oceni, najdejo tako strokoven nasvet, spodbudo in tudi del finančne podpore.«

Katera področja pa v prihodnje nameravate bolj spodbujati?

»Medtem ko je za plesno in likovno dejavnost tako rekoč poskrbljeno za generacijo od najmlajših še predšolskih do srednješolske in odraslih, pa bi radi v prihodnje nekaj podobnega organizirali še za folkloro, gledališko vzgojo in literarno dejavnost - vse to pa so dejavnosti, ki so trenutno v šoli zapostavljene.«

L. M.

BARVNA IN OBLIKOVNA ZADRŽANOST

Kranj - V galeriji Mestne hiše te dni razstavlja svoja dela slikarka Mirna Pavlovec. Njeno slikarstvo lahko služi po svojem izrazu kot primer barvne in oblikovne zadržanosti. Vendar se prav v tem skrivaja vsebinska, notranja moč slikarkega likovnega koncepta. Preveč oblik ubija misel, onemogoča gledalcu, da bi se vključil v ustvarjalni proces, ki ga v njem sproži določeno likovno delo.

Ob delih Mirne Pavlovec ne podoživljamo samo notranjih vzgibov, ki so vodili slikarko pri oblikovanju te ali one krajske podobe, takega ali drugačnega tihotitja, v njih nemalokrat najdemo tudi sebe, ujeve v podobna razpoloženja, podvržene enakim čustvenim osamitvam, kot jih izžarevajo njena dela. Mirnine slike niso prirojene okusu tega ali onega gledalca, v svojem izrazu, v svoji povednosti govorijo vsakomur.

Lirično znamenje, ki je do nedavnega prevladovalo nad belino posameznih slikarkinih del, se v zadnjem času vedno bolj spreminja v dramatično nasprotje. Iz nekdanj komaj zaznavnih stebel dreves nastajajo grozeče vertikale ali temne zavese, obzorje temni, vedno prisotna temačnost, skrita pod svetlo prevleko, bolj in bolj osvaja prostor slike. Tesnobno povečujejo ptice, ki preletavajo pokrajino ali sedeča žival, ki še bolj sami samotno gozdnega ambience. Uveljavljanje dramatično - ekspresivnih sestavin v sliki krepi obnem kompozicijsko ogrodje slike in opozarja na slikarkin bolj dejaven, včasih skoraj agresiven odnos do likovnega dela.

Cene Avguštin
Foto: F. Perdan

ureja LEA MENCINGER

Jesenice — Komedijo Branislava Nušiča Sumljiva oseba bodo v Gledališču Tone Čufar ponovili tudi jutri, v sredo, in v četrtek, vsak ob 19.30 uri.

PREJELI SMO

PREMAJHEN INTERES ZA GRADNJO MHE NA GORENJSKEM

Pravzaprav bi na gornji naslov lahko takoj tudi konkretno odgovoril. Ne spleča se! Ko je bilo lani 10. januarja na pobudo centra za tehnološke inovacije Novum ustanovljeno Slovensko društvo za izgradnjo MH, je bilo med navzočimi veliko interesa za gradnjo. Žal je v letu dni, odkar društvo obstaja, interes upadel, seveda iz razumljivih razlogov. Cena gradbenemu materialu je astronomsko narasla, delno so narasli tudi stroški priprav, načrti, soglasja itd. Negativno vpliva tudi preizkušena oddane energije v omrežje, saj le-ta znaša komaj 50 odstotkov od cene KW, ki ga plačuje potrošnik elektrogospodarstvu. Kako bi oživil vnovičen interes bodočih graditeljev? Na to bi lahko vplivala vrsta činiteljev.

V Zahodni Nemčiji obratuje menda že nad 7000 MHE različnih moči od 2 KW do 100 KW in več. Dobro se namreč zavedajo, da je to v velikem interesu zmanjšanja okoljskega onesnaževanja, saj tisoči KW ogrevajo stanovanja na račun MHE. Pri nas pa voda večji del še kar teče in teče naprej, ne da bi nam koristila in to še kako OB ustanovitvi društva je obratovalo v Sloveniji nekaj nad 30 MHE, danes jih obratuje nekaj čez 100. Sicer je napredek, vendar še daleč ne tak, kakršne so možnosti. Pomagamo torej novim projektom — graditeljem z nasveti, z lokacijo, s popustom za gradbeni material itd. Dogaja se namreč, da nekateri kupujejo razno opremo za bodočo HE, vendar na slepo, brez strokovnega mnenja. Dostikrat je tako denar slabo naložen. Vedeti moramo, da ob različnem pretoku vode, ob različnih padcih vode, pridejo v poštev različni tipi turbin. Predvsem pa moramo vedeti, da ob nakupu elektro motorja moramo naprej vedeti za kapaciteto MHE oz. turbine. Le tako se lahko šele odločimo, koliko KW moči mora imeti motor, predvsem pa so važni tudi obrati motorja. Zato se obračunajte o tej zadevi na strokovnjake, ki vam bodo to izračunali in pravilno svetovali.

Vedeti moramo, ali imamo vsaj osnovne pogoje za gradnjo, to so: obstoj starih žag, mlinov in podobnih obratov, pri katerih še obstajajo dotični kanali in je navzoča zadostna količina vode, se spleča investicija že do 3 KW kapacitete. Povprečno gospodinjstvo porabi okrog 8.000 KW na leto. Pridelani 1 KW za uro

znaša celo leto 8.760 KW. Vendar samo v primeru, da 100 odstotno obratuje. Seveda moramo prideliti 2 KW, da je 1 KW zastoj, zaradi cene seveda. Kapaciteta MHE s povprečno 4 KW že vrača denar tudi pri sedanjih cenah.

Te podatke sem povedal v ilustracijo, zato da bi spodbudil vsaj tiste, ki imajo take lokacije. Že samo dejstvo, da si lahko ogrevaš stanovanje s svojo energijo, ti prihrani občitna sredstva, po drugi strani pa nisi več onesnaževalec okolja s kurjavo in še voda je čistejša, ko priteče iz turbine. V majhnih količinah se ti podatki že odražajo vidno, pri tisočih KW pa že lahko govorimo o boljši čistoči okolja in prihranku. Prispevajmo torej vsak v svojem kraju, vsak v svojem okolju, da bomo zaživel v čistejšem okolju, ne da bi naravi povzročali škodo, ampak izkoristimo vsaj tisto kar nam ponuja in to z obema rokama!

Tovariški pozdrav

Ciril Zupan

SPOROČILO ZA JAVNOST

Člani novinarskega aktiva tozda Delavska enotnost obveščamo javnost, da agonija našega kolektiva še vedno ni končana. Vsa naša dosedanja prizadevanja, da bi sanirali finančni položaj tozda, so bila zaman zaradi nepripravljenosti poslovodstva ČGP Dela na ta korak. Sanacija tozda bi namreč zahtevala, da se pred 2300-članskim kolektivom na Titovi cesti razkrije vse ozadje afere »Jadran banka« in afere »Delavska enotnost«, in da bi morali odgovornosti za finančni zlom tozda prevzeti poslovodni delavci temeljne in delovne organizacije. Slednji so namesto tega najprej zahtevali milijarde za pokrivanje finančne luknje od republiškega izvršnega sveta, slovenskih sindikatov in Ljubljanske banke, ker pa so si opekli prste, vidijo še vedno edino vabljivo možnost za sanacijo ČGP Dela in skiranje lastnih grehov v prodaji poslovnih prostorov tozda na Celovski 43.

Člani aktiva ugotavljamo, da vprašanje odgovornosti za razmere po enem letu »reševanja« še vedno ni rešeno. V zadnjih nekaj mesecih je delovna organizacija zapustilo pet najodgovornejših poslovnih delavcev, z glavnim direktorjem in pomočnikom. Zaradi »bežanja podgan« z ladje, ki se potaplja, kot so to poimenovali v internem glasilu delovne organizacije, se nujna in načrtovana reorganizacija ČGP Dela še vedno ni začela. Odgovornost za finančni zlom tozda Delavska enotnost

res nosi bivše vodstvo tozda in delovne organizacije — se priznava na tiho —, zapitek pa naj bi v celoti plačali delavci tozda.

Slednji menimo, da to še zdaleč ni pošteno, da bitka za razčiščenje in sankcioniranje odgovornosti posameznikov še ni končana, in temu primerno smo tudi ukrepali. Pred nekaj tedni je samoupravna delavska kontrola poslala ljubljanskemu temeljnemu javnemu tožilcu Borisu Stadlerju novo ovadbo z dokumenti o čudnih poslih z »Jadran banko«, ki je po strokovnem mnenju mag. Draga Kesiča finančno močno prizadela delovno organizacijo ČGP Dela in ta se je pač znašla — in potopila tozda Delavska enotnost, ki je bila za to »najbolj primeren in hvaležen partner«.

Aktiv novinarjev tozda Delavska enotnost čuti moralno in etično dolžnost, k čemur nas zavzema tudi kodeks jugoslovskega novinarstva, da javnost sproti in čimbolj celovito obveščamo o za nas bolečih dogajanjih v našem okolju. Ta teden so na nas spet pritisnili, češ neha te s svojo glasnostjo in bodite lepo tiho, pa boste vsi delavci dobili nove službe. Če pa ne boste ubogali, nam pravijo, bo pa »zaradi vas 40 delavcev ostalo na cesti«.

Tako torej, eksistence delavcev niso ogrozile napačne poslovne odločitve in najemne posojil za našimi hrbiti, ampak novinarska glasnost in načelnost! Da bi to bolje razumeli, so nam izplačali že tako nizke plače s štridnevno zamudo in nas okregali, češ da nam delajo uslugo in kršijo zakone? In to nam govorijo prav tisti, ki se gredo »samoupravno farizejstvo«, ki so se oklicali za zaščitnike delavcev, v resnici pa jih že nekaj mesecev naganjajo drugim v službe. Sprašujemo se, kje je tu osnovna človeška morala.

Izjavljamo, da za nobeno ceno ne bomo pristali na kupkanje z ljudmi in da se bomo novinarji do konca borili za to, da niti en delavec in njegova družina ne bosta ostala brez kruha. Za dosedajšega humanega cilja bomo uporabili vsa pravna in druga tvorna sredstva. Vsi tisti, ki se skušajo še naprej igrati z nami in našo novinarsko moralno, bodo slej ko prej morali položiti orožje in plačati račun, ki je zlasti po moralni plati neizmerljiv.

Na koncu pripominjamo, da se z moralnega vidika ne bojimo stečaja tozda, s katerim nam kar naprej grozijo, pa čeprav velja med tozdom in ČGP Delo NEO-MEJENA SUBSIDIARNA ODGOVORNOST. Morebitni stečaj bo namreč srčnat za vse tiste poslovodne delavce temeljne in delovne organizacije, katerih imena in priimki tako javnost kot temeljni javni tožilec dobro poznata. Bo slednji tudi ukrepali?

Aktiv novinarjev tozda Delavska enotnost

INTENZIVNE VZGOJNE METODE KINA »SORA«

Žal izgleda, da ni naključje, temveč že dolgoletna praksa kina Sora v Škofji Loki, da skoraj ni na sporedu drugače kot porno filmi in filmi nasilja. Z Antino obsedenostjo pa se je s skrajno brezramnostjo izkazala tudi reklama, ki se je več dni vsiljevala mimoidočim in ni priznava-

sla niti otrokom na poti v šolo ali v vrtec, kaj šele mladini, ki se v gručah zbira pred kinom. »Vse kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim.« Te besede imajo svojo dvatisočletno zgodovino in nagovarjajo zrele osebe, tako moške kot ženske. Pri doslednem izvajanju so vedno rojevale dobre sadove.

Prof. F. Avčič je že davno trdil: »Mlada duša je čista, zato terja čistost človekovih odnosov in si jih želi. Otrok je uravnovešena Narava. Če današnji mladostnik to ni več, bo tega kriv današnji starostnik.« Kljub temu da so časi razbija-

nja seksualnih tabujev že za nami in ni moralnost na ničemer pridobila, ljudje nismo bolj srečni, celo obratno. Vsiljuje se mi vprašanje, kdo in s kakšno pravico lahko v današnji moderni, napredni družbi na tako nizko način tepta človekovo dostojanstvo, uničuje prizadevanja staršev in vzgojiteljev?

Sprašujem se, kje je ponos žena in deklet, kje poštenost moških fantov. Ali res ni več želje in potrebe po bolj zdravih medsebojnih odnosih? Ali res ni več nobene odgovornosti za druge in jutri?

L. D.

IZ ZGODOVINE NOB

Ivan Jan (50)

Iz okupatorjevega orožniškega poročila 7. aprila 1943

To je priložnost, da spet iz originalnih okupatorjevih dokumentov izvemo nekaj takega, kar se je tedaj imenovalo »strogo zaupno« in je bilo namenjeno le nemškimi orožniškimi poveljstvom. Marec in april 1943 je bil čas naglega vupona partizanstva na Gorenjskem, kar se je odražalo predvsem v mobilizaciji novincev nasproti nemški mobilizaciji, o čemer je bilo tu pisano že nekajkrat. V naslovu omenjen dokument, okrožnica orožniškega glavarstva Kranj s sedežem na Bledu, nam nekaj podatkov in razmer tega časa glede gorenjskega partizanstva kaže z okupatorjeve strani. Iz tega povzemam naslednje:

— Banditi so 31. III. 1943 ob 14.45 uri v Jesenovcu napadli patroljo orož. postaje v Zalem logu, ki je bila na poti v Zeleznike. Patrolja je štela 12 mož in je bila v celoti pobita. Napadalcu so zaplenili lahko strojnico, avtomatsko pištolo, 10 pušk, 12 pištol in 12 ročnih bomb... Banditi so prisvojili tudi službene legitimacije in ostale dokumente (vseh) orožnikov...«

Nato so poimensko naštet vsi padli orožniki, ki so bili večinoma Avstrijci, trije pa celo iz celovškega okrožja.

V zvezi s tem dogodkom (in s podobnimi) je orožniški glavar sestavljal več strani dolga napotila, da bi se v prihodnje izognili takim udarcem. V nadaljevanju pravi:

— Banditi so lahko napadli in uničili patroljo, ker so postavili veliko, dobro pripravljeno zasedo.

Ugotavljam, da (naša) patrolja ni napravila nobene načelne napake. Če se pa hočemo izogniti nadaljnjim podobnim hudim izgubam, se moramo po tem poučnem dogodku primerno zavarovati...«

Tej ugotovitvi je sledilo povelje, precizirano glede obnašanja na poti skozi soteske.

V drugem delu dokumenta pa lahko bremo tudi tole:

— Neki bandit (njegovo ime je ugotovljeno in tudi okoliščine zajetja), ki ga je ujelo moštvo orožniške postaje (tudi to je ugotovljeno), je dal zelo zanimive podatke o delu band, zlasti o njihovih taktiki, o njihovih razmerah in o njihovi želji, da si priborijo informacijo o policiji.

O vsem tem navajam podrobneje le naslednje:

a) Banditi ne vznemirjajo velike policijske akcije, ker so navadno po svojih opazovalcih dobro obveščeni o razvrstitvi policijskih sil. Zato svoja taborišča lahko v pravem času prenesejo drugam...

b) Da bi odkrili smeri in predele, po katerih se gibljejo naše patrolje, pošiljajo na taka območja lastne patrolje...

c) Pri izbiranju kraja in vzpostavljanju gorskih oporišč, ocenjujejo takoj tudi možnosti obkolitve...

d) Banditi so se prvotno bali novoustanovljene organizacije vaskih stražarjev. A kmalu se jim je posrečilo med pripadniki vaskih stražarjev dobiti ljudi, ki so jih točno obveščali...

e) Banditi imajo na terenu svoje tako imenovane aktiviste...

f) Med banditskimi četami in bataljoni sta bila po dva kurirja redno vsak teden na poti v obe smeri... Točnih podatkov o času gibanja in delu kurirjev, ni bilo mogoče dobiti...

To so le kratki izvlečki iz obširnih napolit. Zajeti partizan, ki je bil sicer terenski politični delavec in bil pri zajetju hudo ranjen, je s svojimi opisi partizanske organizacije le-to očitno prikazoval dosti bolj močno in organizirano, kot so tedaj v resnici bile. O tem govori tudi zapisnik zaslišane, ki nazadnje očitno ni hotel dati natančnejših podatkov zlasti o kurirjih, čeravno je bilo veliko tega res. Tedaj so partizani res imeli svoje obveščevalce tudi v vaskih stražah in drugod, vendar so bili to šele obveščevalni začetki.

Po vsem tem je iz dokumenta orožniškega glavarstva lahko posneti, da je leto domala občudovalo partizansko organizacijo in z vojaškega stališča celo pohvalilo na primer partizansko zasedo pri Zalem logu. Seveda pa so okupatorjeva poveljstva posledje še bolj zaostriale boj proti naraščajočim partizanskim enotam na Gorenjskem.

Prihodnjič: Preurejeni in novi bataljoni Gorenjskega odreda

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

Nikito Sergejeviča je često grdil, še posebej v zadnjem času, ko je izgubil mesto v Prezidiu, a to se je dogajalo po hudem pijančevanju in po nekaterih konkretnih odločitvah. Ignjatov je menil, da bi on namesto Nikite Sergejeviča vse naredil bolje. Razen tega pa je bilo, ne glede na to, kaj je že govoril o Hruščovu, čutili, da se ga boji. Sedaj pa naravnost namiguje na to, da se je z Hruščovom mogoče tudi ne strinjati — to je bilo nekaj novega.

»Treba bo rešiti vprašanje hrane in motornega čolna. Kakšne bodo direktive? V Moskvi mi niste nič rekli o tem,« sem vprašal, da bi spremenil temo pogovora.

»Vse je v redu. Sem se že dogovoril s Semičastnim tako za čoln kot za hrano, kot tudi za priključitev specialne telefonske linije »VČ« do naše dače. Vprašaj dežurnega: ukaz je izdan,« se je zasmehal Ignjatov, ko je videl moj od začudenja podaljšan obraz.

Ignjatov in Semičastni nista imela nikakršnih odnosov. Še več, Ignjatov ga ni prenesel, grajal ga je zaradi vsake napake, hkrati pa se je Semičastnega bal, ker je vedel za njegove dobre odnose s Hruščovom, še posebej pa za njegovo prijateljstvo z Adžubajem. O tem, da bi se s prošnjo obrnil na Semičastnega, poprej sploh ni moglo biti govora.

»Kaj se je zgodilo?« sem se spraševal. Telefonski sem dežurnemu sanatorija in dežurnemu KGB, in oba sta mi odgovorila, da je ukaz zares iz-

dan — tako za oskrbo s hrano kot tudi v zvezi z motornim čolnom.

O tem sem poročal Ignjatovu.

Bil je zelo zadovoljen.

»To sta tako dobra človeka — Šeljepin in Semičastni. Nič mi ne odbijeta.«

Ta sprememba v odnosih med temi ljudmi je bila prav tako nerazumljiva. Kako se je slabo prikrita sovražnost med njimi sprevedla v tako prisrčnost? Tukaj očitno nekaj ni bilo v redu... Potem me je Ignjatov zaprosil, da poizvem, kdo vse od članov CK je še na počitnicah v bližini.

Iz dače sem telefonski sekretarju Mestnega komiteja partije v Sočiju, povedal sem mu, da Nikolaj Grigorjevič Ignjatov dopustuje v sanatoriju »Rusija« in da me zanima, kdo od njegovih tovarišev je še na počitnicah v Sočiju. To je bilo običajno vprašanje: vsak, ki je prišel na novo, se je najprej pozanimal za sosedo.

Sekretar mestnega komiteja je bil zmeraj na tekočem z dogajanjem. Takoj mi je povedal, da v sosednjih sanatorijih počitnikuje nekaj prvih sekretarjev oblastnih komitejev, in sicer Kamčatskega, Belgorodskega in Volinskega. Priimek zadnjega je, kolikor vem, Kalita. Vse to sem povedal Ignjatovu.

»Hvala, v mestni komite ni več treba telefonirati. Se bova že sama znašla,« mi je odgovoril. Minilo je nekaj dni. Ignjatov se ni za nikogar več zanimal. Zaposlena sva bila vsak s svojim delom. Trudil sem se, da ma ne hodim preveč pred oči.

Nenadoma pa mi sporočijo, da me nujno potrebuje. Čez nekaj minut sem bil že pri Ignjatovu.

»Veš, zdelo se mi je, da sem videl sekretarja Čečeno — Inguškega oblastnega komiteja Titova. Resnici na ljubo, bilo je od daleč in lahko da sem se tudi zmotil. Telefoniraj v registraturo sanatorija in poizvedi, ali je tukaj ali ne. Če te vprašajo, kdo govori, jim reci, da telefonirajo iz oblastnega komiteja.«

Izkazalo se je, da je Titov v resnici na počitnicah poleg naju v »luksu«. Telefonski sem mu v sobo, pa so mi rekli, da je odšel ven. Prosil sem, da mu sporočijo, da ga kličejo od Ignjatova, ki prosi tovariša Titova, naj se mu javi po telefonu.

Naslednjega dne mi je Ignjatov z zadovoljstvom v glasu povedal, da mu je Titov telefonski in da ga je on povabil na obisk.

»Ti vse organiziraj,« mi je rekel. Organiziranje sprejemov je bila ena od mojih obvez v času najinega skupnega dopusta. Zbrali so se gostje. Mizo smo postavili na terasi. Konjak, jeseter, kaviar, šašlik (zrezki od jagnjetine) — vse kot ponavadi.

Poleg Titova je prišel tudi Čmutov — predsednik Volgogradskega oblastnega komiteja, in nekateri drugi, ki se jih sedaj ne spominjam več. Tudi mene so povabili k mizi. Vmes med zdraviciami se je Ignjatov glasno spominjal svojega dela v Leninogradu. Čmutov in drugi so pripovedovali anekdote o Hruščovu. Vsi so se na glas smejali. Nič smeljivega ni bilo v vsem tem — zbrali so se, popili, poklepetali in se razšli.

Ignjatov je bil zadovoljen s srečanjem Na sprehodu je večkrat začel pogovor o Titovu.

»Titov je zelo dober človek, potreben nam je, marljiv je,« je govoril Ignjatov.

Bližal se je konec avgusta.

Devetindvajsetega je Ignjatovu nenadoma telefonski Breznjev. Bil sem priča temu razgovoru. Ker je bil Ignjatov na dopustu v Sočiju, ga je Breznjev prosil, naj za nekaj dni odpotuje v Krasnodar, da bi prisostvoval slovesnosti ob podelitvi ordena združenju »Krasnodarnaftegaz« Severno-Kavkaškega sovnarhoza.

Ignjatov je pristal.

»Spotoma bom izmeril pulz Georgiju,« je obljubil,

bil, (Georgij je bil sekretar Krasnodarskega deželnega krajnoma partije Vorobjeva, starega znanca Ignjatova.) Lenja, pri meni sta bila Titov in Čmutov, Malo sta popila, jezika sta se jima razvezala. Njune vbesede govoriyo vame zase. Odražajo splošno razpoloženje. A mene vznemirja Gruzija. Desetega septembra se bom vrnil z dopusta in tedaj nameravam odpotovati v Tbilisi. Tam je treba podelati.«

»In zakaj te vznemirja Gruzija?«

»V časopisu sem prečital pismo nekakšne stodvajsetletne kolhoznice Nikitu Sergejeviču. To ni kar tako. Videti je, da tam ne razumejo položaja.«

»Samo to? To naj te ne vznemirja,« ga je pomiril Breznjev.

»Torej je to v tvoji pristojnosti? Potem je to druga stvar,« se je razveselil Ignjatov. »Še nekaj pogovarjal sem se z Zarobjanom iz Armenije, on je na vsi strani. Naš človek. Ali Lenja, nekaj bi te prosil, vse je treba narediti do novembra.«

Še malo sta poklepetala o vremenu in o lovskih uspehih Leonida Iljiča, in Ignjatov je odložil slušalko. Veselo se je smehljaj, videti je bil zadovoljen s pogovorom.

»Pozabil sem povedati,« se je dopolnil Goljukov, »takojo pri prihodu v sanatorij me je Nikolaj Grigorjevič opozoril, da namerava v času dopusta obiskati Gruzijo, Armenijo, Ordžonikidze in še kam.«

»Dolgočasno je sedeti na enem mestu,« mi je pojasnil.

A potovanje se je stalno odlagalo.

»Počakaj, ni še čas,« je odmahnil zmeraj, kadar sem ga spomnil, da se je treba pozanimati za karte.

V Krasnodar sva odpotovala tridesetega avgusta, dan po razgovoru z Breznjevom. Namestila sva se v vili krajnoma. Še isti večer so prišli gostje — Bajbakov, Kačanov, Čurkin in drugi vodilni.

Sedli so k večerji. Po večerji se je pogovor vrtil okoli skorajšnjega mitinga in podelitvi odlikovanj. Podrobno so se ukvarjali s proceduro. Na koncu so se vsi razšli. Ignjatov ni bil zadovoljen z večerjo. Očitno mu je razpoloženje pokvarila odsotnost Vorobjeva, ki ni prišel.

NOV KOTIČEK V STANOVANJU

Včasih je treba zelo malo, da naše stanovanje dobi nov izgled. Morda ste se naveličali starega oguljenega kavča. Nov modni val, ki prihaja z oblaženim pohištvom, vam daje enkratno priložnost: sešiti je treba veliko mehko pregrinjalo, ki gleda povsod čez kavč, ga morda sem in tja malce pritrditi, pa se bo družina že lahko utapljala v novi hišni udobnosti. Kavč na sliki smo posneli na letošnjem sejmu Mode v Ljubljani, izdelek pa je iz Ideje Kamnik. Za svoje izvirne ideje vzorcev blaga, ki se ponavljajo na zavesah, roljih, pregrinjilih, okrasnih blazinicah, prtih, prtih in kdo ve, kje še, so prejeli diplom Ljubljanskega zmaja. Tudi pri arhitektkah v njihovem prodajnem salonu v Kamniku boste dobili vedno pravi nasvet. D. D. - Foto: F. Perdan

DRAGE NAŠE BRALKE!

Zadnjič smo vas poprosili, da se nam oglasite z drobnimi zdravstvenimi napotki, z različnimi domačimi recepti za ta ali oni čaj iz domačih zdravilnih rastlin, kako sami zdravite to ali ono bolezen, kar ste sami večkrat že preskusili, opišete sami kakšno zdravilno rastlino, za katero se vam zdi, da v naši rubriki Domači zdravnik še ni bila opisana, ali ji je bilo posvečeno premalo pozornosti. Kot smo že napovedali, pripravljamo pri Gorenjskem glasu prilogo slovenskih zdravilnih rastlin, ki pa bi jo radi popestrili tudi z vašimi nasveti, kajti več ljudi več ve. Nekaj bralk se nam je že oglasilo; vse, kar so nam poslale, je silno zanimivo in bomo z veseljem objavili. Pozivamo pa še druge. Kajti vemo, da je veliko žena, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s pripravo čajev. Morda bi katera hotela iz anonimnosti. Sporoči naj nam svoj naslov, pa jo bomo obiskali, objavili njene recepte, vsaj tiste, katerih skrivnosti je pripravljena zaupati ljudem.

Pričakujem goro vaših pisem in vas vse pristrčno pozdravljam.
Danica Dolenc

KDO GRE Z NAMI

Na pomladanski glasovni izlet po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Vsak mesec izžrebamo enega, ki s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeluje v naši rubriki. Tokrat oddajamo štiri sedeže. Dobil ga je MIHA ŽNIDARŠIČ iz 3. a r. osrednjega šolskega centra v Škofji Loki za pesmico Razgrajalni dan, objavljeno 7. marca. Čestitamo.
Kdo bo dobil sedmi sedež? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran v poštev za žrebanje!

MORDA NISTE VEDELI

Zgodovina književnosti pozna veliko izjemno plodnih pisateljev. Takšen je bil, na primer, Dumas oče, ki je napisal več kot 250 knjig in 25 zvezkov dramskih del. Balzac je zapustil potomcem "samo" 150 zvezkov svojih del. Lope de Vega je napisal 2700 dram, izmed katerih se jih je ohranilo do današnjih dni le 470. Naš sodobnik George Simenon je napisal 415 romanov; 215 jih je podpisal s svojim imenom, vse druge pa s psevdonimi.
Voltaire je svojim prijateljem in znancom napisal okoli 210 tisoč pisem, Bernard Shaw pa 250 tisoč!

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSkih KLOPI

PRAV JE, DA VEMO

VITAMIN B2

Ta vitamin sodeluje pri presnovi ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob. Rabimo ga 1,5 do 1,8 mg dnevno. Znaki pomanjkanja so tanjšanje sluznice na ustnicah, vnetje ustnih kotov, nezmožnost gledanja v svetlobo, vnetje kože med nosnicami, vnetje sluznice jezika in prirojene nakaze.

Dobimo ga v kvasu, jetrih, ribah, mesu, mleku in listni zelenjavi.

Da bi bil človek srečen, potrebuje troje: omejenost, samoljublje in močno zdravje. Toda, če mu manjka prvo, je vse izgubljeno.

Flaubert

POSKUSIMO ŠE ME

ŠMARJEŠKI ŠTRUKLJI

Potrebujemo 50 dag skute, 4 jajca, 6 žlic pšeničnega zdroba, drobtine, margarino za zabelo.

Gladko vmešamo skuto, rumenjake in zdrob. Če je skuta močno odcejena, dodamo še nekaj žlic mleka. Pustimo vsaj 10 minut počivati, da se zdrob napne, nato primešamo še sneg iz beljakov. Zmočimo prtič, ga potresemo z drobtinami in nanj stresemo štrukelj. Narahlo zavijemo, na koncu zvežemo in kuhamo 30 minut. Med kuhanjem štrukelj po 15 minutah vrenja obrnemo. Ko je kuhan, ga na deski odvijemo in pustimo nekaj minut, preden ga zrežemo na rezine. Zabelimo s prepraženimi drobtinami in ponudimo kot samostojno jed s solato ali pa kot sladico, le da ga tedaj potresemo s sladkorjem. Štrukelj je rahel kot pena in je primeren tudi za vse dietne bolnike.

Ta recept nam je poslala Slavica P. s Kokrice, zraven pa še dragoceno navodilo, kako si sami doma napravimo skuto.

DOMAČA SKUTA

2 litra mleka (dovolj za okrog 1/2 kg skute) segrejemo do 20 stopinj, oziroma postavimo v topel prostor ali na radiator. Vanj damo nekaj žlic jogurta, da se hitreje sesiri in pustimo stati. Z ročajem kuhalnice ali plastične žlice skisano mleko navzkriž prerežemo do dna in ga postavimo na štedilnik in segrejemo približno do 40 stopinj C. Tako beljakovine hitreje zakrknjejo. Ko sirotka močno izstopi, vse skupaj vlijemo preko prtiča in pustimo, da se skuta v nekaj urah dobro odcedi.

Tako pripravljena skuta je odlična za pripravo vseh mogočih sirovih namozov in lptaverja pa seveda tudi za štruklje.

Ne zavrzite sirotke, je namreč zelo zdrava za žejo. Zelo okusen je tudi domač kruh, ki smo ga zamesili s sirotko.

Slavica, pristrčna hvala.

IZ ŠOLSkih KLOPI

Kam po osnovni šoli?

Petra Bešter, doma iz Podnarta, učenka 8. razreda osnovne šole Staneta Žagarja v Lipnici, se je odločila za splošnoizobraževalno smer v kranjski "gimnaziji". »To smer sem izbrala zato, ker se nisem prepričana, kaj bi rada postala in bom imela še štiri leta časa za premišljevanje, saj so iz splošne smeri odprte poti na vse fakultete.«

Na Soriški planini

V sredo smo imeli športni dan. Odpeljali smo se na Soriško planino, kjer smo se smučali in sankali. Sankal sem se skupaj s sošolcem Dušanom. Imeli smo šolske sanke. Bile so zelo hitre. Enkrat sva tuđi padla. Nekateri so se smučali. Izvedli so zanimivo tekmo. Zmagal je sošolec Tomaž. Opoldne smo se vrnili domov. Takega športnega dneva bi si želel še večkrat.

Teloh

V gozdu teloh sam stoji, komaj glavico pokonci drži. Zlato sonce ga je prebudilo, da pomagal poklicati bi na plan še kakšno rožico milo.

Rad bi se igral s prijateljčki, pa nikjer nitogar ni. Sončku je izpolnil željo eno, priklital iz zemlje trobentico rumeno.

Polona Perko, 5. b r. OŠ Franceta Prešerna Kranj

Hobi

Ljudje imajo različne hobije. Mnogi zbirajo denar. Zbiram ga tudi sam in ne vem, kako jim uspe, da ga toliko zberejo. Kuharji, ljubitelji slaščic in sladkosnedneži prav gotovo "zbirajo" specialitete, slaščice, sendviče in druge jedi. Jaz nisem kuhar ali ljubitelj slaščic, a prav gotovo sem sladkosnednež in zelo rad zbiram sladolede ali hamburgerje v svoj želoled.

Drugi zbirajo staro železo - reno, star papir, suhe in debele knjige, nalepke, barvice, karte od črnega Petra pa vse do pokerja, velike in majhne, okrogle ali petnajstkratne značke, ptičja peresa, postere, mogoče še sončna očala. Nekateri zbirajo sestanke, mitinge, delegate in predsednike.

Ljudje zbirajo vse mogoče, kar je pametno in kar ni, a jaz najraje zbiram dobre ocene v šoli.

Samo Pretnar, 6. b r. OŠ Bratov Žvan Gorje

Oče kuha nam kosilo, mama dela poročilo, da v šolo me ne bo, ker sem zvil si nogo. Očka pelje me k zdravniku. Kaj le, kaj le meni je? Zdravnik pa reče: Brž domov, le brž domov, postelja tvoj naj bo krov! Kmalu v šolo sem odšla, zadovoljna, zdrava vsa!

Natalija Vrhovnik, 3. r. OŠ Podbrezje

Kaj me spravi ob živce

Ob živce me spravi vsaka slaba ocena in slaba volja matere. Kadar se mati razjezi, ker očeta ni doma, se spravi name in na sestri. To me najbolj razjezi ali spravi ob živce. Tuđi sestri me spravi ob živce. Če njeneza fanta ni doma, se začne dreti name.

Andreja Knafelc, 8. r. OŠ heroja Bračiča Tržič

DOMAČI ZDRAVNIK

PLJUČNIK ŽE CVETE

Letos, ko je pomlad zelo zgodna, je tudi že zacvetel pljučnik. Veliko domačih imen ima ta prijazna cvetica, ki se je razveselimo prav zaradi njenih večbarvnih cvetov, čeprav za v vazo ni hvaležna, saj hitro uvene. Lepo pa jo je pogledati, saj je znanilec pomladi in toplih dni.

Poglejmo, kako ji pravijo širom po Sloveniji: cmuleš, cmulež, Jezusova suknjica, kuščernjak, navadna pljučnica, noč pa dan, pikec, pljučnica, pljučnik, ptičje seme, skrnčičnik, srčnica, velikonočnica, zajčeki, zdravilna pljučnica.

Pljučnik je trajna zelika, ki ima nekaj okrog 20 cm visoko, dlakavo steblo, na katerem so temno zeleni, belo lisasti listi. Cvetovi so sprva rdeči, potem vijoličasti in končno modri. Po cvetenju zrastejo pri tleh pritlični listi z ozko krilatimi peceljki in so večji kot stebelni listi.

Cvete od marca do konca maja. Dobimo ga predvsem po svetlih listnatih, redkeje pa po iglastih gozdovih.

Nabiramo cvetočo zel brez korenin ali spomladni liste. Zdravilnost pljučnika za bolna pljuca sloni na upoštevanju vredni množini kremenčeve kisline, na rudnih soleh, na smoli, na čreslovinah. Nabiranje korenin lahko zanemarimo, ker je glavna kremenčeva kislina v listih.

Pljučnik je učinkovit posebej pri vseh katarjih dihalnih poti, pri kašlju z majhnim ali velikim izmečkom, pri gripi, celo pri krvavih izmečkih, pri pljučnici, pri bronhitisu in pri pljučni jetiki. Stalno uživanje pljučnikovega čaja, pomešanega z njivsko preslico in sulicastim trpotcem pomaga celo pri hudi sušici. Pljučnik zdravi tudi hripavost in vnetje vratu.

Slabotni in sušični naj pijejo 2 do 3-krat na dan čaj iz posušenega pljučnika z mlačnim mlekom.

Čajna mešanica za boleznj pljuč in bronhijev:

- 200 g posušenega pljučnika,
- 200 g listov sulicastega trpotca,
- 100 g koprivnih listov,
- 100 g njivske preslice.

Za skodelico čaja vzemi zvrhano čajno žličko te mešanice. Takoj zjutraj pripravi 3 skodelice preliava, dodaj 3 čajne žličke medu in popij po požirkih čez dan.

Pljučnik pa se uporablja tudi v živinozdravstvu. Včasih so pastirji pridno nabirali pljučnik, ga sušili in zdrobljenega in poslanega dajali v pijačo za živino, ki je bolehalo za hudim kašljem. Iz belega pepela sežgane rastline so napravljali lug za izpiranje ran in tvorov.

Štirih reči imamo vselej več, kot si mislimo: grehov, dolgov, nadlog in let.

Perzijski pregovor

ureja DANICA DOLENC

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Živjo! Danes bom gotovo ustregla mnogim, ki radi poslušajo švedsko skupino Europe. Njen začetek sega v leto 1980. Takrat sta se srečala Joey Tempest in John Norum, ki sta želela ustanoviti lastno rock skupino. Povabila sta še dva vrstnika: Johna Levena in Tonyja Rena. Joey je pel in igral na klaviature, John Norum je igral na violino kitaro, John Leven na bas kitaro, Tony pa na bobne. Leta 1982 so se po trdem delu prijavi na tekmovanje mladinskih rock skupin in zmagali.

Ze naslednje leto so izdali svoj prvi album Europe, ki je na Švedskem doživel velik uspeh. Čez dve leti so uspeh nadaljevali z drugim albumom, imenovanim Wings of Tomorrow (Krila jutrišnjega dne), ki jim je prinesel zlato ploščo. Kmalu so se odločili, da bodo poskusili kot poklicni glasbeniki. To pa ni bilo všeč bobnarju Tonyju Renu, zato je skupino zapustil. Zamenjal ga je Ian Haugland. Leta 1985 so nastopili po Švedski in takrat se jim je pridružil še peti član, Mic Michaeli, ki igra na klaviature, tako da Joey zdaj samo poje.

Čez leto so izdali tretji album The Final Countdown, ki je bil od vseh treh najuspešnejši. Na njem izstopajo pesmi The Final Countdown, Rock the Night, Carrie, Cherokee, Novembra lani so začeli novo turnejo po svetu ob albumu Out of this World.

Po albumu The Final Countdown pa je prišlo tudi do zamenjave v članstvu skupine. Johna Noruma je zamenjal Kee Marcello, zdaj glavna kitarar v skupini. In še nekaj podatkov o samih članih.

Joey Tempest je rojen 19. avgusta 1963 v Vasbyju. Stanuje pri starših. Oče je poklicni pilot, mati pa inženirka kemije. Ima sestro Lotto, ki je ekonomistka in brata Thomasa, ki študira.

John Leven je rojen 25. oktobra 1963 v Stockholmu. Bil je Joeyjev sošolec na tehniški šoli, vendar je ni dokončal, ker ga je bolj zanimala glasba.

Ian Haugland se je rodil 13. avgusta 1963 na Norveškem, vendar zdaj živi v Vasbyju.

Mic Michaeli, rojen 11. novembra 1962, stanuje v Stockholmu. Navduševal se je za padalstvo, vendar ga je potem glasba bolj pritegnila.

Kee Marcello se je rodil 20. februarja 1960 v mestu Ludvika in igra vodilno kitaro. To je vse. Upam, da bo za nekaj časa zadostoval.

Pišite!

Čao, Marjeta

Osmega marca smo otroci s tovarišicami Vero in Marijo obiskali Jarčevo Angelo. Za praznik in 91. rojstni dan smo ji zapeli štiri pesmi in dali šopek. Bila je zelo vesela. Zapela je z nami in nam ploskala. Bil je lep dan.
Jana Urbanija, 1. r. OŠ Lipnica

ureja HELENA JELOVČAN

Kovačičov Stanko — ljudski igralec in humorist

Kdor hoče spoznati prijetnega človeka in se pošteno razvedriti, se mora podati kar na Ribčev Laz ob Bohinjskem jezeru. Tam si je zgradil novo hišo Stanko Langus, ki se je sicer pred sedemdesetimi leti rodil pri Kovačiču v Češnjici, kjer je vrsto let vodil svojo trgovino. Ker je velik humorist, pravi, da se večkrat pelje mimo rojstne hiše v Češnjici kot Skrivnjakov kozel. Po Bohinju namreč kroži ljudska primera za človeka, ki gre mimo svojega doma in se morda niti ne ozre proti njemu, da je šel mimo kot Skrivnjakov kozel. Pri Skrivnjaku v Gorjušah so imeli menda tako »nezavednega«, nevhvaležnega ali pa zamerljivega kozla, da je dirjal mimo rodnega hleva, ne da bi se ozrl nanj. Zakaj je tako storil, so ljudje pozabili, sočna »prgliha« pa živi dalje med njimi.

Stanko ni bil le navaden prodajalec, ki bi mu po glavi rojili samo račun in novci, pač pa se je njegova fantazija oplajala v bogatih očetovih pripovedih, polnih humorja. Že kot otrok je sanjal o vilah rojenicah in sojenicah, ki so zvečer hodile preko Javornice, ponoči pa so se približale vasem, še posebej, če se je kdo rodil, da so novorojenčku napovedale usodo. Že njegovemu očetu so namestile zvrhan koš pristnega humorja, zato so se tudi njemu radodarno izkazale. O očetu krožijo mnoge anekdote po Bohinju. Nekoč je šel kropit mrliča in je prvič slišal, da so ženske namesto česčena Marija molile: »Zdrava Marija, milosti polna...« Naglas se je poznal: »A j bva mar zda bovna?« Tudi mama se je znala pošaliti. Ko so po vojni šli demonstranti po cesti mimo njihove hiše, je sošed Mihe na vse pretege vpil: »Trst je naš!«

Mama pa je vsa to reč opazovala z balkona in se začudila: »O, a da j zda že Mihčov?!«

Oče je vodil trgovino in vsak dan ni manjkalo smeha ob stikih s kupci in njihovimi najrazličnejšimi željami. Stanko in sestra Minka sta mu pomagala. Mama pa je sama pekla kruh za prodajo. Še sedaj ima živo pred očmi dvokilogramske hlebe belega kruha, kako so omamno dišali, ko so lepo zapečene potegnili iz domače krušne peči. Nobenih piškotov ne moreš jesti s takim užitkom! Zraven ni bila potrebna nobena druga dobrota, da si le imel kos takega kruha! Tudi učiteljice so se rade oglasile pri njih zaradi kruha. Stanko se je kar skrtil, ker je mislil, da so prišle zaradi njega. Mama jim je pripravila malico, on pa je prisluškoval, če bodo kaj »udarile« čez šolarja.

Stanko se je že kot desetleten šolar zapisal med najboljše in najbolj požrtvovalne bohinijske igralce. Skromno prešteva, koliko vlog je odigral in se nazadnje odloči za trideset s pripombo, da raje zapišimo malo manj kot preveč. V svoji prvi vlogi je bil čevljarški vajenec. Nabolj pa so si ga ljudje zapomnili kot »fest fanta« v istoimenski komediji, kjer je že odrasel igral dojenčka, in pa kot deseta brata s čevlji čez rame. Ničkoliko »flik« mu je žena morala prisiti za to priložnost na obleko!

Se razume, da je Stanko najraje igral šaljive vloge, saj je to ustrezalo njegovemu značaju. Kadar je stopil na oder, je bila vsa dvorana v smehu. Zato ni čudno, da so vedno spraševali v trgovini, ko so se pripravljali na novo predstavo: »A bo vaš igrov?«

Ko so jim pritrdili, so dodali: »O potle mo pa prš!« Tudi zato je bilo »praktično« igrati v veseljih igrah, ker je bilo laže prišepetavati, če je kdo kaj pozabil, saj so se v dvorani smejali. Kadar pa jo je kdo »zavozil« v dramo, so bili v dvorani tiho, zato so lahko slišali, ker je soferka včasih skoraj naglas zavpila. Če je Stanko kaj pozabil, je napravil nekaj korakov po odru in dodal iz svoje glave.

Čez zimo so vsako leto pripravili kake tri igre, posebno veselo je bilo za pusta. Za vsako so porabili vsaj šest tednov. Ko se je začelo delo na polju, nihče ni imel več časa. Pri »skušnjah« so prezebali v nezakurjeni dvorani, a vse se je dalo potrpeti, saj so to počeli z velikim veseljem. Doma pa se je spraval na peč in se učil naglas.

Seveda so po skušnjah marsikaj radi zavili v gostilno k Tomažovcu. A moral se je pretihotapiti mimo domače hiše. Zato je nekoč zaigral tudi pred ženo. »Nahecal« je soigralca, da so ga prijeli pod pazduho, in ko so šli mimo doma, se je nalašč »puli« in glasno ponavljal, da mora domov, oni pa so ga »na silo« vlekli proti Tomažovcu. Žena ga je seveda slišala in se smejala, saj je uganila in razumela njegovo igro. Privoščila mu je oddih in razvedrilo, saj sta imela dosti skrbi s trgovino in še za štiri otroke je bilo potrebno poskrbeti.

Zdaj sta oba upokojena, a dela jima ne zmanjka med vnuki in tudi marsikateri turist se rad vrača v njihovo gostoljubno hišo. Marija Cvetek

Vsak deseti prebivalec Bohinja je član turističnega društva

Zadovoljen gost - najcenejša in najboljša reklama

Bohinj, 3. aprila - Cene Resman, dolgoletni tajnik Turističnega društva Bohinj Jezero je v petek zvečer na rednem letnem občnem zboru članov in turističnih delavcev Bohinja dobil številne čestitke in priznanja za 25-letno delo v društvu. Tako so mu med drugim čestitali ob odhodu v pokoj predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marijan Rožič, predstavniki Gorenjske turistične zveze, domačega turističnega društva in občinske turistične zveze. Številnim čestitkam ni ostal dolžan, saj je za slovo v hotelu Kompas pripeljal 70-litrski sodček domače kapljice. Cenetu Resmanu pa je k osebnemu zadovoljstvu simbolično pritril tudi občni zbor. Na njem so namreč sprejeli pravila o združitvi turističnih društev Bohinj Jezero in Bohinjska Bistrica v Turistično društvo Bohinj.

Pravzaprav je bila to najbrž najlepša čestitka, ki pa hkrati pomeni odločen in nov korak v prizadevanjih za smeješi in hitrejši razvoj turizma v Bohinju. Tako je odločitev bohinijskih turističnih delavcev ocenil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marijan Rožič, ko je poudaril, da je v Jugoslaviji v sedanjem težkem položaju svetla točka prav turizem, česar se, kot kaže, zaveda tudi nova vlada. Včerajšnji dve milijardi dolarjev dohodka od turizma naj bi že jutri podvojili, potrojili.

»Vendar se ne bi smeli v Slo-

veniji za razvoj turizma zavzemati zgolj deklarativno. V zvezi z njim se je treba odločno spopasti z vsemi vzporednimi vprašanji; od ekologije, industrije do kulture. Ne smemo pa tudi pozabiti, da je osnovna bolezen jugoslovanskega in slovenskega turizma slaba kakovost. Ta pa nima nikakršne zveze s posojili in raznimi oblikami pomoči, marveč je odvisna zgolj od volje, znanja in pripravljenosti za to, da bodo gostje, ki prihajajo radi k nam, tudi odhajali zadovoljni...«

Z združitvijo obeh turističnih

Poleg slike in monografije, ki so ju Cenetu Resmanu ob odhodu v pokoj oklonili domači turistični delavci in občinska turistična zveza, ga je Gorenjska turistična zveza odlikovala z najvišjim priznanjem - z maskoto Planšar Jaka...

Janko Košnik, predsednik Turističnega društva Bohinj, je v pregledu dela in letošnjega programa takole opredelil vlogo društva in turizma nasploh v Bohinju: »Zadovoljen gost je najcenejša in najboljša reklama...«

društev v Turistično društvo Bohinj, ki zdaj pokriva Zgornjo in Spodnjo bohinijsko dolino oziroma območje treh krajevnih skupnosti (Bohinjska Bistrica, Stara Fužina in Srednja vas) bo Bohinj prav gotovo pridobil. Vsak deseti prebivalec Bohinja je na primer zdaj član turističnega društva. Lani so v Bohinju zabeležili skoraj 8000 gostov in prek 36 tisoč prenočitev. Vsaka postelja je bila zasedena povprečno 41 dni, vsak gost, med njimi pa se je število tujih povečalo v primerjavi z letom prej, pa je ostal v Bohinju 4 dni in pol.

Ena glavnih nalog, ki so si jo zastavili na petkovem občnem zboru, je povečanje članstva in izo-

braževanje. Predvsem se nameravajo tesne povezati s hoteli oziroma organizacijami združenega dela ter agencijami; veliko pa si obetajo tudi od sodelovanja z novo delovno organizacijo Alpinum. Letos načrtujejo kar 28 različnih prireditev, med katerimi bo še vedno glavna tradicionalni Kravji bal. Razen tega pa bodo jeseni bohinijski turistični delavci tudi gostitelji srečanja gorenjskih turističnih delavcev. Kaže pa, da se bodo v korist boljše ponudbe in sodobnejšega poslovanja v kratkem v Bohinju lotili tudi izvedbe projekta kableske televizije in sicer na območju Ribčevega laza, Polj in Stare Fužine. S tem pa ne bodo obogatili le število televizijskih programov, marveč se bodo vključili tudi v sedanji informativni sistem Alpinum-Kompas.

Na občnem zboru pa so predstavniki radovljiške občine seznanili člane društva in lastnike turističnih sob oziroma postelj tudi z novo davčno politiko, javno-odjavno službo in novo kategorizacijo. Med vsemi novostmi, med katerimi je prav gotovo največja ta, da bodo lastniki sob davek odvajali redno vsak mesec (ne pa več v obliki akontacij) pa so člani še posebej pozdravili pojasnilo direktorja davčne uprave občine Radovljica Jožeta Žagarja, da bo le-ta predlagala izvršnemu svetu občinske skupščine za oddajalce sob 50-odstotno olajšavo. Glede novega kategoriziranja sob na podlagi zakona, pa naj bi v Bohinju prav tako prišli prvi na vrsto. Na zboru pa so izvolili tudi štiri nove člane iz Bohinjske Bistrice v upravni odbor društva, za novega tajnika Turističnega društva Bohinj pa Marjana Maleja.

A. Žalar

Prazne stojnice, zdaj zaprta še ribarnica

Škofjeloška tržnica zgrešena naložba?

Škofja Loka, 3. aprila - Ljudje iz krajevnih skupnosti Kamnitnik so zadnja leta prek delegatskih vprašanj v skupščini kar nekajkrat zahtevali, da se kioski za prodajo sadja in zelenjave s parkirišča naspoti avtobusne postaje preselijo na tržnico kakšnih 150 metrov stran, za stavbo knjižnice oziroma sodišča. Dosegli so le to, da so kioski zdaj lepo v vrsti razvrščeni ob pročelju nekdanje Odeje na tistem parkirišču...

Prodajalci, ki jim je kajpak glavni dobiček in bi kioske najraje postavili kar na avtobusno postajo, če bi mogli, imajo za svoj prostor na parkirišču začasno dovoljenje občinskega komiteja za urejanje prostora, medtem ko najemniki plačujejo krajevni skupnosti. »S tem smo ustregli predvsem našim ljudem, saj smo zagotovili konkurenčno prodajo sadja in zelenjave, hkrati pa čim krajšo pot do tega blaga. Na novo tržnico namreč Ločani nikoli niso hodili,« pravi namestnik predsednika tega komiteja Tone Jenko, zagovornik veljave trga, tudi v rabi prostora.

Očitno je škofjeloška tržnica res tako netržni prostor, da se ga kot kuge ogibajo prodajalci in kupci. Sicer lepo, simpatično tržnico so Ločani zgradili s krajevnim samoprispevkom (1976 - 1980), računajoč, da bo, obkrožena z vencem trgovin in obrtnih lokalov prerasla v srce trgovsko-poslovnega centra mesta.

Zal tržnica sameva. Stojnice so prazne, celo ob sredah in sobotah, tržnih dnevih, branjevke več ali manj neuspšno ponujajo svoje blago. Tudi trgovina ABC Loka, ki je v sklopu tržnice, ne gre, čeprav je stanovanjsko zaledje dokaj močno. Slišati je celo, da bi jo v ABC Loka najraje prodali. Se v bife Toneta Šestanoviča (bifeji so pač povsod polni) ni posebnega navala. Ribarnico ob njem je nekako pred dvema mesecema preprosto zaprl.

Se ribarnica umika?

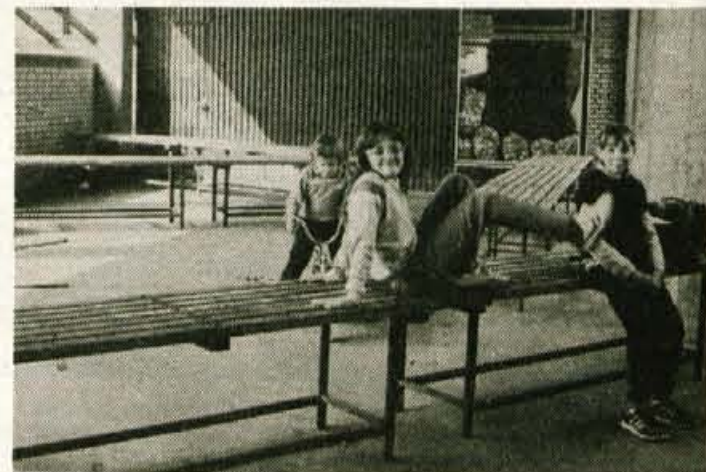
Ločanom, ki so se navadili kupovati sveže ribe (zamrznjene imajo tudi v samopostrežnih trgovinah) zaprta ribarnica seveda ni všeč. Kot kaže, pa nezadovoljnih ni veliko, saj je bila dnevna prodaja rib v ribarnici tako pičila, da se posel ni izplačal. Tonetu Šestanoviču, ki so mu sveže in zamrznjene ribe vozili iz Delamarisa, je namreč delala konkurenco še Delamarisova (!) potujoča trgovina z ribami, ki obiskuje menze škofjeloških podjetij.

Občinski komite za urejanje prostora je prejšnji ponedeljek poklical Toneta Šestanoviča, predstavnika Delamarisa in krajevnih skupnosti Kamnitnik na pogovor, kaj z ribarnico na tržnici. V štiri-najstih dneh se mora Šestanovič odločiti. Vsekakor odločitev, kakršna že bo, ne bo samo njegova, ampak tudi Delamarisova. Škofja Loka gotovo ne prenese dveh ribarnic. Z nepreklicnim zaprtjem ribarnice na tržnici, do česar, upamo, vendarle ne bo prišlo, bi tržnica kot celota izgubila še kanček privlačnosti, ki ji je ostala.

»Za Škofjo Loko je koristno, da stalna prodaja rib ostane, seveda pa ne moremo zagotoviti, da bo prodaja ekonomsko upravičena,« kratko pravi Tone Jenko in dodaja, da sta lokala na tržnici Šestanovičeva. To veliko pove.

Tržnica ni zgrešena naložba

Tako trdi Borut Rebič, komunalni referent za krajevni skupnosti mesto in Kamnitnik. Pravi, da za tržnico le ni pravega zanimanja. Ne le med ljudmi, kupci, ki bi se je gotovo navadili, če bi bila ponudba dobra; na eni strani gre za popuščanje prodajalcem sadja in zelenjave, ki so pred leti izkoristili zaprte Solske ulice (ko so obnavljali šolo Petra Kavčiča) in se ustalili na »časni« lokaciji ob stavbi stare Odeje, kjer raje plačujejo višjo najemnino, kot da bi prodajali z izgubo na tržnici.

Na drugi strani pa tržnica še nima pogojev, da bi zaživela, kot bi morala. Solska ulica je predvidena kot trgovska pot z nešteti storitvenimi lokalčki, podobnimi, kot so že ob Nami, tja do tržnice. Razen tega ima krajevna skupnost Kamnitnik že tri leta v načrtu ureditev poti na tržnico od parkirišča mimo sodišča. Vse skupaj je padlo v vodo. Zavod za družbeni razvoj je ocenil, da je tržnica problematična zaradi dovoza (in odvoza) blaga za ozimnico...

Kioska s sadjem in zelenjavo torej ostajata na parkirišču, čeprav Borut Rebič trdi, da bi oba lahko našla mesto tudi na tržnici. Tu je za vzorec še ostal star, zaprt Limanijev kiosk, ki ga mora lastnik odstraniti ali usposobiti.

Sicer pa stvar okrog tržnice na sploh ni urejena. Zemljiško knjižni lastnik tržnice je še vedno občina, medtem ko je krajevna skupnost po sili razmer upravljalka. Tržnice namreč nihče (beri komunala, kot je to praksa v drugih mestih) noče prevzeti. Z njo so pač velike sitnosti, dobička pa malo.

Naj se vendar premakne!

Kaj torej s škofjeloško tržnico? Taka, kot je zdaj, je prav gotovo zgrešena naložba. Škoda denarja, ki so ga zanjo dali ljudje, škoda prijetnega prostora, da se na njem ne bi nič dogajalo. Tone Jenko sicer vidi »rešitev« ob izdelavi zazidalnega načrta Center, ki bo tržnico bolj konkretno opredelil, vendar načrta vsaj še nekaj let ne bo in čeprav bi bil, papir sam po sebi ničesar ne bo popravil.

Tržnico lahko oživijo le ljudje. Če kioskarji ne marajo zanjo in če je mešanica niso sprejeli (zakaj so pred leti sploh dali denar?) jih gotovo nima smisla posiljevati. Ne nazadnje je za Škofjo Loko, ki ima močno kmečko zaledje sploh vprašanje, ali rabi oziroma kakšno tržnico rabi. Morda bi bila najboljša rešitev nekaj ličnih odprtih stojnic na trgu ob mestni cervki?

Tržnica za sodnijo je škofjeloški neobdiganost. Zakaj tega nihče, predvsem občina, ki je lastnica, na glas ne pove in ne poskuša iz nje iztržiti - če že priseganje na ekonomijo - vsaj kakšnega dinarja. Ni vrag, da se ne bi našel podjeten, delaven zasebnik, ki bi iz prikupnega prostora znal napraviti kaj koristnega. Čeprav le začasno, dokler Ločani ne bi ugotovili, da tržnico vendarle potrebujejo...

H. Jelovčan

Foto: F. Perdan

SCT

n.s.o., ljubljana

ZBIranJE KUPCEV GARAŽNIH BOKSOV V OBJEKTU ŠPC KRANJSKA GORA

V KLETI OBJEKTA ŠPORTNO-PRIREditVENI CENTER KRANJSKA GORA, KI GA BOMO GRADILI V OŽJEM SREDIŠČU KRANJSKE GORE, NUDIMO MOŽNOST NAKUPA GARAŽNIH BOKSOV VELIKOSTI 2,5 x 5,0 m ZA INDIVIDUALNE KUPCE IN HOTELSKE OZ. DELOVNE ORGANIZACIJE.

- NA RAZPOLAGO JE 80 ENOT
- ROK IZGRADNJE JE APRIL - DECEMBER 1989
- INFORMATIVNA CENA V MESECU MARCU 1989 JE DIN. 65.000.000 ZA ENOTO
- NUDIMO MOŽNOST PLAČILA V 3 OBROKIH DO MESECA OKTOBRA 1989.

VSE INFORMACIJE V ZVEZI Z NAKUPOM OZ. REZERVACIJAMI DOBITE NA SCT TOZD INŽENIRING, LJUBLJANA, C. VII. KORPUSA 1, TEL.: 319-762 ALI 329-441 INT. 330.

ODISEJEV 1. MAJ 5 DNI (letalo - avtobus)
PARIZ (23. 4. IN 28. 4.) SAMO 1.800.000 DIN
BARCELONA 23.4. 2.100.000 DIN
BARCELONA - M. CARLO - NICA 2.400.000 DIN
GRČIJA (za skupine) 19.6. - 26.6. 1.900.000 DIN
SIMONOV ZALIV P 26.4. - 2.5. 400.000
 Hotel Haliaetum - depandansa
UMAG
 APP Stella Maris P 27.4. - 2.5. 350.000 DIN
POREČ
TN SOLARIS P 27.4. - 2.5. 320.000 DIN
ROVINJ
TN. MONSENA P 27.4. - 2.5. 365.000
PULA

Prijetne prvomajske praznike vam želi

UGODNA PONUDBA MATURANTSKIH IN SINDIKALNIH IZLETOV

MAISTROV TRG 2
64000 KRANJ
TEL.: (064) 21-790
 ali 28-586

Kidričeva c. 75, 64220 ŠKOFJA LOKA

Išče delavce za

DELO V PROIZVODNJI

Nudimo vam delo na sodobnih tekstilnih strojih, solidne osebne dohodke, urejeno prehrano in plačan prevoz na delo.

Če ste kandidat, se oglasite v kadrovskem oddelku, kjer boste dobili še dodatne informacije oziroma pošljete prijave na naslov: Gorenjska predilnica Škofja Loka, Kidričeva c. 75.

10 ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

NOVE OBRESTNE MERE

Na podlagi mesečne rasti cen na drobno smo v mesecu **MARCU** povečali glavnice depozitov, vezanih na 3 in več mesecev po mesečni indeksacijski stopnji **18,5 %**.

V mesecu **APRILU** velja za enomesečne depozite mesečna revalorizacijska stopnja **18,5 %**.

Od 1. 4. 1989 se sredstva na vpogled obrestujejo v višini 70 % mesečne revalorizacijske stopnje, kar za mesec **APRIL** znaša **13,0 %**.

OD DANES, 4. 4. 1989, VELJA V EKSPozITURI »PODLUBNIK« — ŠKOFJA LOKA NOV POSLOVNI ČAS:

- dopoldne: od 8.00 do 11.30 ure
- popoldne: od 13.30 do 17.00 ure
- ob sobotah: od 8.00 do 11.30 ure
- ob ponedeljkih: ZAPRTO

Temeljna banka Gorenjske

transturist

POMEN IN METODE BIOVRTNARJENJA — ZDRAVILNA BIO PREHRANA

7. in 8. APRILA BOMO V HOTELU **TRANSTURIST** ORGANIZIRALI PREDAVANJE IN POSVET S PODROČJA BIOVRTNARJENJA IN BIO HRANE IN SICER:

7. APRILA OD 16. DO 20. URE **POMEN IN METODE BIOVRTNARJENJA**

8. APRILA OD 16. DO 20. URE **ZDRAVILNA BIO HRANA Z DEGUSTACIJO**

PREDAVALA BO STROKOVNJAKINJA S TEGA PODROČJA **TOV. MARIJA OMAHEN**, KI JE O TEM IZDALA ŽE DVE KNJIGI, DOBRO PA JO POZNAJO TUDI BRALCI **REVIJE ZDRAVJE IN OBISKOVALCI RAZSTAVE — NARAVA — ZDRAVJE.**

REZERVACIJE IN INFORMACIJE
 Tel.: 064/621-261 HOTEL TRANSTURIST

KOMPAS JUGOSLAVIJA

KOMPAS JUGOSLAVIJA TOZD HOTELI BLEJ
64260 BLEJ, Cankarjeva 2

Razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Kompas hoteli Bled

NAJEM LOKALA - TRGOVINA S SPOMINKI V HOTELU KOMPAS RIBNO

Lokal v hotelu Kompas Ribno v izmeri 13,5 m² s celoletnim obratovanjem se daje v najem najboljšemu ponudniku.

Rok za pismene prijave je 8 dni od objave na naslov: Kompas hoteli Bled, 64260 BLEJ, Cankarjeva 2.

veletrgovina Špecerija
 bled n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja TOZD VELEPRODAJA Veletrgovine ŠPECERIJA Bled razpisuje prosta dela in naloge
1. POMOČNIK VODJE ODDELKA POSLOVNE ENOTE SKLADIŠČE

Pogoji: srednja šola komercialne ali poslovodske smeri, tri oz. pet let delovnih izkušenj.

2. TRGOVSKI POTNIK

Pogoji: srednja šola komercialne smeri tri leta delovnih izkušenj v trgovini ali skladišču z živili

3. KOMISIONAR PRODAJALEC I

Pogoji: trgovska šola, dve leti delovnih izkušenj

4. ŠOFER I

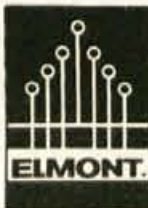
Pogoji: šola za voznike, dve leti delovnih izkušenj

5. DELAVEC V POSLOVNI ENOTI

Pogoji: dokončana osnovna šola.

Kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 8 dneh po objavi na naslov Veletrgovina ŠPECERIJA Bled, TOZD VELEPRODAJA Bled, Kajuhova 3.

ELMONT BLEJ
64260 BLEJ

Komisija za delovna razmerja DO Elmont Bled objavlja prosta dela in naloge:

1. KONSTRUKTER

Pogoji za zasedbo: V. stopnja izobrazbe tehnične smeri, po možnosti strojne, lahko je pripravnik.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev posredujejo v osmih dneh od objave na naslov: **ELMONT BLEJ**, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, komisija za delovna razmerja. Delovna organizacija ne razpolaga s prostim stanovanjem, osebni dohodek se določa s pravilnikom o nagrajevanju.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po zaključni objavi.

ZAPRAVLJIČEK

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
Delavska 19, Stražišče — Kranj 64000

Objavlja za potrebe nove prodajalne prosta dela in naloge:

- 1. Prodajalce — 4 delavce**
- 2. Prodajalke — 2 delavki**

Pogoji:

srednja strokovna izobrazba IV stopnje.

Kandidate vabimo, naj pošljejo svoje ponudbe z opisom dosedanjih del ter dokazili o izpolnjevanju pogojev na zgornji naslov v roku 8 dni po objavi. Vse informacije dobite na tel 22-065 od 8. do 11. ure.

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH IZDELKOV KRANJ
 Komisija za delovna razmerja naknadno razpisuje za šolsko leto 1989/90 naslednje štipendije:

- 2 štipendiji na V. stopnji za poklic tekstilnemijski tehnik**
- 2 štipendiji na V. stopnji za poklic tekstilnomehanski tehnik tkalske smeri**

Kandidati morajo predložiti:

1. prijavo oziroma vlogo (obr. DZS SPN-1-vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic)
2. potrdilo o vpisu v šolo
3. overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
4. potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oz. potrjuje ga davčna uprava in matični urad pri skupščini občine)
5. potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu: navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, iz obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov. Če so starši upokojenci, priložijo odrezek od pokojnine za december 1988.

Prijave na razpis kadrovskih štipendij morajo prosilci vložiti najkasneje do **15. julija** na naslov Industrija bombažnih izdelkov Kranj, Cesta Staneta Žagarja 35.

ABC POMURKA

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n.sol.o. Škofja Loka

Objavlja prosta dela in naloge:

1. AVTOMEHANIKA V TOZD PEKS

Pogoji: KV avtomehaničar in voznik tovornjaka z dvoletno prakso na podobnih delih.

2. MESARJA - SEKAČA za Blagovnico Železniki

Pogoj: KV mesar in eno leto prakse.

3. VEČ PRODAJALCEV za prodajalne z živili na območju Ljubljane - Šiške.

Pogoj: KV prodajalec in eno leto prakse.

4. POSLOVODJA slaščičarne Homan v Škofji Loki

Pogoj: KV kuhar ali natakhar oz. gostinski tehnik ter tri oziroma dve leti prakse na podobnih delih vodenja gostinskega obrata.

5. SNAŽILKE za čiščenje WC v Starem Mayerju v Kranju

Delo je primerno za upokojenke. Opravljati ga je potrebno v popoldanskem času.

Poskusno delo za avtomehanika traja 60 koledarskih dni, za mesarja, prodajalce ter poslovodja pa 90 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba podjetja ABC Pomurka, LOKA, DSSS, Kidričeva 54, osem dni po objavi.

POZOR, OBMOČJE CEPLJENJA PROTI STEKLINI!

Lepake s tem napisom bodo lovci namestili na območjih, kjer bo izvedena vakcinacija lisic proti steklini.

Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - Republiška veterinarska uprava bo v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije in visokošolsko temeljno organizacijo združene dela za veterinarstvo BF organizirala vakcinacijo lisic proti steklini. Celotna akcija je koordinirana z veterinarsko službo Republike Italije in bo izvedena aprila in maja tega leta na obeh straneh meje SFRJ - Italija. V občinah Nova Gorica, Tolmin, Idrija, Ajdovščina, Sežana in Koper bodo lovci položili vabe dne 8. aprila 1989, v občinah Kranj, Škofja Loka, Tržič, Radovljica in Jesenice pa 6. maja 1989.

Akcijo vakcinacije lisic bodo strokovno vodili Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske, Kmetijsko veterinarski zavod Nova Gorica, Veterinarski zavod Primorske Sežana in Veterinarske inšpekcije tega območja. Polaganje vab bodo izvedle lovške družine Zveze lovskih družin Gorenjske, Idrija, Gorica in Koper.

Pri polaganju 30.000 vab z vakcino proti steklini bo sodelovalo okoli 2000 lovcov.

Pristojne veterinarske inšpekcije bodo v času 14 dni od dneva polaganja vab prepovedale gibanje psov. Otroci naj v tem času ne prihajajo na cepno območje. Prepovedano je dotikanje vab.

Občane prosimo, da upoštevajo vsa navodila, ki jih bo izdala pristojna veterinarska služba.

Programirana akcija je izrednega pomena, saj bomo z vakcinacijo lisic preprečili nadaljnje širjenje stekline, zavarovali zdravje prebivalstva in domačih živali.

ELEKTROTEHNA DO SET,
Pod trančo 2, 61000 Ljubljana

Objavlja na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja DO SET Ljubljana, Pod trančo 2, dela in naloge

VODENJE ODDELKA v prodajalni TRŽIČ, Cesta JLA št. 8

Pogoji za sprejem: šola za prodajalce tehnične smeri ali druga poklicna šola primerne tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih in pol leta na enakih delovnih nalogah.

Zaradi prodajnega asortimenta in fizičnega dela so primernejši moški kandidati.

Poskusno delo je 2 meseca.

Podrobnejše informacije dobijo kandidati v kadrovski službi.

Prijave naj kandidati vložijo v 8 dneh po objavi na naslov: ELEKTROTEHNA, DO SET, splošna elektro trgovina, kadrovska služba, Ljubljana, Pod trančo 2.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu komisije za delovna razmerja.

tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem

Objavlja
LICITACIJO

naslednjih osnovnih sredstev

1. 1 tovorni avtomobil MB 1213, leto izdelave 1978, prevoženih 400.000 km v voznem stanju, izklicna cena 45.000.000 din

2. 2 kamp prikolici IMV ADRIA EXPORT 500, leto izdelave 1977 izklicna cena po 3.000.000 din

Prometni davek plača kupec.

Licitacija bo v prostorih tovarne dne 8. 4. 1989 ob 9. uri po načelu videno-kupljeno.

Ogled opreme in vplačilo 10 % varščine od izklicne cene, bo istega dne od 8. do 9. ure.

Kupci bodo lahko blago prevzeli in plačali od 10. 4. do 17. 4. 1989. Po tem roku zapade 10 % varščina.

SŽ VERIGA LESCE
Kadrovska služba

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VODJA SLUŽBE TRŽNIH ANALIZ
2. VODJA DOMAČE PRODAJE

POGOJI:

Pod 1.: diplomirani ekonomist najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Pod 2.: diplomirani ekonomist najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj vložijo pisne prijave v roku 10 dni od objave na naslov SŽ Veriga Lesce - kadrovska služba Lesce, Alpska c. 43.

Kandidati bodo seznanjeni o rezultatih objave v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

Potrebujemo tudi več strojnih ali metalurških inženirjev I. in II. stopnje za področje razvoja, projektiranja in tehnologije. Interesenti naj se oglašijo po telefonu ali pismeno na gornji naslov.

MERCATOR-KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ, JLA 2

oglašja prosta dela in naloge

za TOZD Tovarna olja OLJARICA Britof
VODENJE RAČUNOVODSKIH DEL

Posebni pogoji: ekonomist, 3 leta delovnih izkušenj

KOMERCIALNA DELA NA TERENU

Posebni pogoji: VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali komercialne usmeritve, 2 leti delovnih izkušenj, izpit B kategorije.

STROJNIKA KOTLA

Posebni pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve, 2 leti delovnih izkušenj na področju energetike in opravljen preizkus znanja.

Za objavljena dela in naloge je določeno 1 do 3 mesečno poskusno delo. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor M-KZK Gorenjske Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

SLOVENIJALE
RADOMLJE

TELEFON: (061) 721-922

PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP IN VAM
SPOROČAMO, DA VAS ČAKA POSEBNA
UGODNOST PRI PLAČILU Z GOTOVINO!

SALON BO ODPRT VSAK DAN od 8.00 do 18.30 ure
OB SOBOTAH od 8.00 do 12. ure

OBVEŠČAMO VAS, DA BOMO S 3. APRILOM V NAŠEM
RAZSTAVNO-PRODAJNEM SALONU V RADOMLJAH PODALJŠALI DELOVNI ČAS
DO 18.30 URE

IZ NAŠEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA VAM NUDIMO VISOKO
KVALITETNO KUHINJSKO IN SEDEŽNO POHIŠTVO:

- stole in mize iz hrasta, bukve in bora
- usnjene sedežne garniture
- počivalnike, tapicirane v usnju in blagu

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ
PODJETJE ZA PROIZVODNJO
ŽENSKE KONFEKCIJE, p. o.
Cesta JLA 24/a

Po sklepu delavskega sveta ponovno objavljamo prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili

VODJA SPLOŠNO-KADROVSKEGA PODROČJA

Pogoji: visoka ali višja izobrazba družboslovne, pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri; 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Mandat traja 4 leta.

Kandidate vabimo naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 15-ih dneh po objavi na naslov: Gorenjska oblačila, Kranj, Cesta JLA 24/a s pripisom: »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo obvestili v 15-ih dneh po sklepu o imenovanju na delavskem svetu.

KOMPAS
HOTELI KRANJSKA GORA
64280 KRANJSKA GORA

Razpisujemo prosta dela in naloge:

VODJE RECEPCIJE I - za nedoločen čas

Pogoji: VI. stopnja zahtevnosti - turistične ali ekonomske smeri, pasivno znanje dveh tujih jezikov, tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela, poskusno delo tri mesece.

VODJE STREŽBE - za nedoločen čas

Pogoji: V. stopnja zahtevnosti gostinsko turistične smeri, pasivno znanje dveh tujih jezikov, tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela, poskusno delo dva meseca, izpit iz higienskega minimuma.

ANIMATORJA - za nedoločen čas

Pogoji: V. stopnja zahtevnosti, organizator rekreacije, tečaj za animatorje, pasivno znanje dveh tujih jezikov, eno leto delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela, poskusno delo dva meseca.

VEČ NATAKARJEV - za nedoločen čas

Pogoji: IV. stopnja zahtevnosti gostinske usmeritve, pasivno znanje dveh tujih jezikov, dve leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela, izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo dva meseca.

KUHARJA - za nedoločen čas

Pogoji: IV. stopnja zahtevnosti gostinske smeri, tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela, izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo dva meseca.

Rok prijave 8 dni od objave. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo na naslov: TOZD Kompas hoteli Kranjska gora, Borovška 100. Stanovanj ni na razpolago.

»GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ
Delovna skupnost skupnih služb

Gozdno gospodarstvo Kranj obvešča vse člane Temeljnih organizacij kooperantov gozdarstva ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ, PREDDVOR, da bodo v času od 6/4-1989 do 16/4-1989 ZBORI ČLANOV po naslednjem razporedu:

PODROČJE TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA

SORICA	četrtak	6/4-1989 ob 9. uri	ZADRUŽNI DOM SORICA
DAVČA	nedelja	9/4-1989 ob 9. uri	PRI JEMCU DAVČA
ZALI LOG	ponedeljek	10/4-1989 ob 9. uri	PRI SLAVCU ZALI LOG
MARTINJ VRH	petek	7/4-1989 ob 19. uri	PRI MOHORČU MARTINJ VRH
ŽELEZNIKI	nedelja	16/4-1989 ob 8. uri	PISARNA GG TRNJE 7 ŽELEZNIKI
DRAŽGOŠE	sobota	8/4-1989 ob 20. uri	PRI URBANU DRAŽGOŠE
SELCA	nedelja	16/4-1989 ob 8. uri	ZADRUŽNI DOM SELCA
BUKOVICA-LUŠA	petek	14/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM BUKOVICA
ŠKOFJA LOKA	sobota	15/4-1989 ob 8. uri	SEJNA SOBA TOK
ZMINEC	petek	14/4-1989 ob 18. uri	ZADRUŽNI DOM ZMINEC
LOG	torek	11/4-1989 ob 8. uri	KMETIJSKA ZADRUGA LOG
POLJANE	nedelja	16/4-1989 ob 8. uri	KULTURNI DOM POLJANE
LUČINE	petek	14/4-1989 ob 9. uri	ZADRUŽNI DOM LUČINE
HOTAVLJE	sobota	12/4-1989 ob 8.30	ZADRUŽNI DOM HOTAVLJE
SOVODENJ	sobota	15/4-1989 ob 9. uri	ZADRUŽNI DOM SOVODENJ

PODROČJE TOK GOZDARSTVO TRŽIČ

LOM	nedelja	16/4-1989 ob 9. uri	DOM DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ LOM
PODLJUBELJ	sobota	15/4-1989 ob 19. uri	DOM DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ PODLJUBELJ

PODROČJE TOK GOZDARSTVO PREDDVOR

JEZERSKO	torek	11/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
PREDDVOR	sreda	12/4-1989 ob 20. uri	KULTURNI DOM
GORIČE	četrtak	13/4-1989 ob 20. uri	KULTURNI DOM
PODBREZJE	torek	11/4-1989 ob 20. uri	GASILSKI DOM
NAKLO	sreda	12/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
NEMILJE	četrtak	13/4-1989 ob 20. uri	NA RAZPOKAH
BESNICA	torek	11/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
ŽABNICA	sreda	12/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
MAVČIČE	četrtak	13/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
ŠENČUR	torek	11/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
CERKLJE	sreda	12/4-1989 ob 20. uri	ZADRUŽNI DOM
ŠENTURŠKA GORA	četrtak	13/4-1989 ob 20. uri	MIHA GRILC APNO

DNEVNI RED ZBOROV JE NASLEDNJI:

1. Poslovno poročilo za leto 1988
2. Proizvodno finančni plan za leto 1989
3. Razno
 - kolektivno nezgodno zavarovanje kmetov in varčevalcev GHKS
 - spremembe plačilnih pogojev
 - informacija o poslovanju GHKS
 - informacija o SOZD-u

Zaradi pomembnosti vsebine dnevnega reda vse člane prosimo, da se delnih zborov polnoštevilno udeležijo.

